

Īsziņas

Dosies svētceļojumā

Svētdien un pirmdien ceļu uz Aglonu uzsāks divas mūspuses svētceļnieku grupas no Šķilbēniem un Balviem, lai augusta vidū piedalītos Vissvētākās Jaunavas Marijas Debesis Uzņemšanas svētkos. Šķilbēnu katoļu draudzes svētceļotāji ceļā dosies 7.augustā pēc Svētās Mises plkst. 15.00 baznīcā, bet 8.augustā viņiem piedosies Baltinavas draudzes ticīgie. 8.augustā pēc Svētās Mises Balvu katoļu baznīcā, kas sāksies plkst. 7.30, dosies arī svētceļnieku grupa no Balviem.

Tiekas ar satiksmes ministru

Vakar satiksmes ministrs Uldis Augulis tikās ar reģionālo attīstības centru vadītājiem, tostarp Balvu novada domes priekšsēdētājas vietnieci Sarmīti Cunsku, lai pārrunātu jautājumus, kas saistīti ar ceļiem reģionos. Pašvaldību vadītāji uzskata, ka nepietiekamais finansējums ceļiem un ielām ir viens no būtiskākajiem faktoriem, kas bremzē reģionu attīstību, traucē investīciju piesaisti un veicina iedzīvotāju aizplūšanu. Kā piemēru viņi min Igauniju, kur plānots noasfaltēt visus ceļus, kur intensitāte ir lielāka par 200 automašīnām diennaktī. S.Cunskā 4.augusta rītā taujāta, par ko runās ar ministru, atzina, ka Balvu novads vēlas akcentēt Ziemeļu stīgas izbūvi, lai to savienotu ar Austrumu stīgu. "Grūti prognozēt, kā noritēs sarunas," piebilda viņa.

Ciemu futbols Semenovā

6.augustā plkst. 11.00 Medņevas pagasta Semenovas stadionā notiks "Ciemu futbols". Uz laukuma komandā vienlaikus drīkstēs atrasties pieci laukuma spēlētāji un vārtsargs.

Koncerts baznīcā

Atgādinām, ka 6.augustā plkst. 17.00 Viļakas Vissvētākās Jēzus Sirds Romas katoļu baznīcā ikvienam interesentam būs iespēja noklausīties koncertprogrammu – Romualds Jermaks un tautasdziesma caur balsi, kokli un ērģelēm.

...kad emocijas neatkāpjas

Izbaudiet Latviju! Šīs fotogrāfijas autore ir piecpadsmitgadīgā Alise Romāne. Jāpiebilst, ka viņas autordarbs izpelnījās visaugstāko vērtējumu Rugāju novada fotogrāfiju konkursā "Cilvēks un daba Rugāju novadā".

*Vasara, vasara - saule un vējš -
vasara lietū mīl deļot.*

*Vasara vasaras ziedošais spēks,
dzīve ļauj mīlēt un grēkot.*

Vējiņš vasaru iešūpo maigi, viegli un silti. Es pārliecināti saku: "Kur gan vēl skaistāk un patīkamāk dzīvot, ja ne zem Latvijas debesīm." Jo... mums katram sava pasaule caur sevi jāizdzīvo, caur sevi jāizjūt un jāizgaršo.

Mūsu Latvijas zeme ir bagāta ar četriem dažādiem gadalaikiem. Visi man ir tikami un mīļi – katrs ar savām īpašībām. Vējš, saule, jūra, mūsu bagātība meži un brīnumskaistās zvaigžņotās naktis ar mēness pavadoni zvaigžņu ratos mani bieži mēdz uzrunāt. Krāsaini mākoņi debesu plašumos griežas, vijas, mainās un šķiras – tās ir brīnišķīgas debesu ainas. Pēc tādām es aizveru acis kā skatuves aizkaru un pateicībā aplaudēju. Es nemēdzu jūsmot par svešām zemēm, jo mīlu savu zemi un man pietiek ar to. Mums augstāk ir jāpaceļ savas dzīves aizkari uz pasauli, lai redz, kādi mēs īstenībā esam. Cik radoši dažādās mākslās, idejās, darbos – cik savu zemi un valodu mīloši. Naktī pie jūras mostas pat smiltis – pēda ar pēdu sarunājas. Naktī pie jūras jūties kā vilnis, kurš cits ar citu sasveicinās. Bet vakaros, kad saule iebrien rudzu laukā ar vakara sārtu blāzmu, rudzupuķes maina savu zilgano krāsu – pieņem saulrieta dāvāto. No rītiem daudz balsīgas putnu dziesmas ievada darbdienu ar patīkamu noskaņu. Celsimies rītos ar skaidru domu, ar savu skatījumu uz dzīvi un tās vērtībām, kas ir ap mums.

Pasaule ir un paliks tāda, kādu lomu tajā nospēlēs ikviens no mums.

Ir brīži, kad upes čalas spēj uzrunāt. Ir brīži, kad vējš, matus glāstot, spēj mierināt un siltās saules stari - apmīļot... tādas ir manas izjūtas.

Es pieradu Latvijas zemei – te mana dzīve rit.

Es daļa no Latvijas tautas – te mani sirdspuksti sit.

Tādēļ es teikšu tā: lai katrs rīts mūsu dzīvē ir kā pirmās dienas atklājums, kurā ieliekam darbu, dvēseles prieku, spēku, mīlestību un savu cerību dzirkstošo gaismas stariņu, lai tas paliktu vēl aiz mums.

*Ar Latviju sirdī mums mosties un celties
savā zemē pie jūras, kad dzintars acīs mirdz.*

*Šai zemei un saulei, kāpām, akmeņiem, jūrai
ir senatnīgs skaistums, ko glabā tās sirds.*

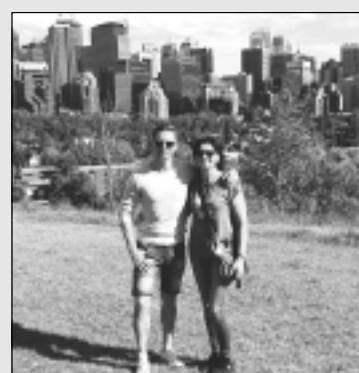
Mīlēsim savu zemi tā, kā mīlam paši sevi. Kad vasara sapņo ziedu pilnskanībā, es arī, jo viņa mani paņem pie rokas un aizved pie sevis – savu bagātību atrādīt. To visu redzot, manas emocijas par savu zemi, dzīvi un dabu neatkāpjas, bet pilnveidojas. Bagātais dažreiz jūtas nabags savā bagātībā, bet nabagais - bagāts savā pieticībā.

Dosim savai zemei un sev godu. Uzpučēsimies! Uzģērbsim goda svārkus, uzvilksim baltus cimdus, svētkus svinot! Izravēsim no savas dzīves nezāles, izvilksim skabargas no dvēseles. Iedēstīsim savām ģimenēm ābeles, lai uzzied baltos ziedos – gaidīsim augļus. Āboli tālu no ābelēm nekrit – tā mums izdosies dzīvot pa spirāli vai apli, kur mūsu dzīves ceļš nekad nebeigsies ne mūsu bērnos, ne bērnu bērnos, un tā joprojām. Mīlot savu Latvijas zemi un valodu, mēs būsīsim un paliksīsim savās saknēs.

Kokle-Līviņa Alūksnē

Nākamajā adugunī

- Mūziķi atklāj noslēpumus Tuvojas festivāls "Osvalds"
- Palīdz izdarīt pareizas izvēles Arī Tu vari būt brīvprātīgais līdzgaitnieks!

Ritvars Sirmais izvēlas dzīvot Kanādā.

6.-11. lpp.

Ciemojas Jelgavas novada pašvaldības policija.

2. lpp.

Līdz LATVIJAS simtgadei 837 dienas!

Nedēļas jautājums

Vai šovasar esat ceļojis?

Irēna Tušinska

ĀRIJA no Balviem:- Šovasar apmeklēju Pečorus, apskatīju baznīcu. Ļoti patika. Ceļoju diezgan bieži. Pirms kāda laika bijām Igaunijā, klosterī. Katru gadu augustā cenšos kaut kur aizbraukt. Šovasar esmu iecerējusi apmeklēt arī Aglonu, bet redzēs, kā sanāks! Gribētos aizbraukt uz Bausku, apraudzīt tēva kapu. Pārsvarā ceļoju pa Latviju.

RĪTA no Balviem:- Nekur tālāk par Gulbeni, kur pie radiem svinējām Jāņus, šogad neesmu bijusi. Veselība īpaši neļauj ceļot. Pietiek darāmā arī tepat, Balvos, apkopjot dārzu un siltumnicu. Vasaru pavadu lietderīgi – konservēju, vāru ievārījumus, marinēju... Pagājušajā gadā ciemojos pie māsas Rīgā, bet nekur tālāk nebraucu. Mana meita dzīvo Anglijā, taču viņa divreiz gadā pati atbrauc ciemos, tādēļ satiekamies regulāri.

INGRĪDA no Balviem:- Šovasar nekur neesmu bijusi, toties pie manis šobrīd ciemojas divi mazbērniņi no ārzemēm. Katru gadu braucu ciemos pie dēla ģimenes uz Vāciju, redzēs, kā būs šogad. Dēls devās uz šo valsti pēc mediķa izglītības iegūšanas, jo tur viņam piedāvāja rezidentūru. Vācijā viņš dzīvo jau aptuveni piecus gadus. Ceļot man ļoti patīk. Pagaidām esmu bijusi Vācijā un Austrijā, arī Krievijā.

būs šogad. Dēls devās uz šo valsti pēc mediķa izglītības iegūšanas, jo tur viņam piedāvāja rezidentūru. Vācijā viņš dzīvo jau aptuveni piecus gadus. Ceļot man ļoti patīk. Pagaidām esmu bijusi Vācijā un Austrijā, arī Krievijā.

GATIS no Krišjāņiem:- Pagaidām šajā vasarā nevienā ceļojumā neesam bijuši, bet plānojam aizbraukt uz Jūrmalu, tiklīdz iestāsies saulaināks laiks. Tālākos braucienos doties ir sarežģīti, jo darba pietiek, strādājot savā lauku saimniecībā. Tālākais, kur esmu bijis, ir Liepāja un Lietuva.

DMITRIJS no Rugājiem:- Nekur tālu neesmu bijis. Pavisam nesen atbraucu no Litenes, kur ciemojos pie māsiņām un brālēna. Pagaidām neplānoju doties kādā tālākā ceļojumā. Pavasarī biju aizbraucis pie mamma draugiem uz Vāciju, bet pirms pāris gadiem ciemojos Anglijā pie māsiņām un brālēna. Ceļot man patīk, jo var daudz ko redzēt, kā Latvijā nav. Iespējams, nākotnē vēlreiz aizbrauksim uz Vāciju.

MANA NEDĒĻA

Tā kā mana apajā jubileja iekrita darba nedēļas vidū, bet šo piektdien kopā ar vīru esam aicināti par vedējiem Lienas Belkas un Naura Pomera kāzās, savas svinības jeb puķu balli nolēmu rīkot iepriekšējās nedēļas nogalē. Tā izvērtās par ļoti skaistu pasākumu, pārsteigumiem sākoties jau no paša rīta, kad mani sveikt ieradās koris "Mirklis", bet vēlāk, pateicoties māsas ģimenes un visu mājinieku pūlēm, pagalmā uziedēja viskrāšņākais ziedu krāsās. Svētdienas un visi šīs nedēļas rīti, kā ierasts, sākās ar Svētās Mises apmeklējumiem baznīcā un vēlāk darbu Sakrālās kultūras centrā. Šobrīd norit spraiga gatavošanās svētceļojumam uz Aglonu, kurā dosimies jaunatnā. Ar svētceļnieku palīdzību gatavojam speciālus bukletus, kuros būs izlasāmas lūgšanas un dziesmu teksti. Lai gan jubileju nosvinēju jau iepriekš, jaukus apsveikumus saņēmu arī istajā dzimšanas dienā - ceturtdien, bet vakarā šo notikumu atzīmējam ciešā ģimenes lokā. Savukārt šajā nedēļas nogalē kopā ar vīru veltīsim visus spēkus, lai Lienas un Naura kāzas kļūtu par dienu, ko viņi ar prieku atcerēsies visa mūža garumā.

AIJA PUTNIŅA, Sakrālās kultūras centra vadītāja

No vēstulēm

Izvēlas vieglāko ceļu

Šī gada 6.aprīlī Ministru kabinetā notika Latgales plānošanas reģiona pašvaldību vadītāju un no Latgales vēlēšanu apgabala ievēlēto 12.Saeimas deputātu tikšanās ar Ministru prezidentu Māri Kučinski un VARAM ministru Kasparu Gerhardu. Viens no premjera aicinājumiem skanēja šādi: "Ir jādome par projektiem, kas rada jaunas darbavietas, un tādi noteikti ir prioritāri. Svarīgākais ir uzņēmējdarbības un izglītības attīstība." Pagājuši četri mēneši. Vai pašvaldībās kas mainījies? Vai kāds ir pievērsies šim jautājumam?

Vietējo deputātu rokās ir vairākas iespējas, kas ļautu iedzīvotājiem būt nodarbinātiem, piesaistītu viņus laukiem. Piemēram, pirmajos gados no lauksaimnieka neprasiť maksāt zemes nodokli un nomas maksu, ik gadu varētu piedāvāt iespēju iesaistīties pašvaldības līdzfinansētā projektā, lai lauksaimnieks vai uzņēmējs var iegādāties nepieciešamo aprīkojumu, dzīvniekus, stādus u.c., ik nedēļu organizētu apmācības vai seminārus, kur sniegtu nepieciešamo informāciju un zināšanas. Bet – nē. Vieglāk ir televīzijas kameras priekšā pateikt, ka cilvēki ir dzērāji un sliņķi, ka viņi nevēlas strādāt. Atļaušos iebilst – nevajag vispārināt! Tāpat vieglāk ir atrunāties, ka cilvēki nevēlas šo un to, nevis pajautāt viņiem pašiem, organizēt aptaujas, noskaidrot iemeslus un meklēt risinājumus.

Un vēl kāda doma. Nez kāpēc skolu pārstāvji interesējas un aicina skolēnus uzsākt mācības viņu (bieži vien – cita novada) skolā? Tas, redz, saistās ar naudu. Bet kāpēc šie un citu skolu pārstāvji nedomā, kā piesaistīt pagastam vai novadam bērnu vecākus? Izskatās, ka laukos vajadzīgi tikai bērni, pensionāri, pašvaldības iestāžu darbinieki un turīgi

uzņēmēji (diemžēl aizmirstam, ka dažs, šķiet, pie turības ticis caur zagšanu, krāpšanu, draugu būšanu... Savā pazemībā un pieticībā viņu priekšā labāk noliecām galvas un noņemam cepures, nekā atklāti izrādām savu attieksmi...). 9. klases izlaiduma dienā kāda skolotāja teica šos vārdus: "Paldies pašvaldībai, ka mums maksā un maksā prēmijas." Normāli būtu, ja skolotāja teiktu: "Paldies pašvaldībai, ka mums ir tik daudz skolēnu, ka nav jāmaksā prēmijas." Nez kāpēc netiek domāts par cēloņiem, bet ik pa laikam šausminās par sekām sakot, ka bērnu laukos paliek arvien mazāk...

Vieglāk ir darīt mazāk vai nedarīt nemaz. Ja tā rīkotos vienkāršs cilvēks, nebūtu pretenziju, jo tā ir viņa izvēle. Bet, ja tā rīkojas amatpersonas, kas saņem atalgojumu no nodokļu maksātāju naudas, tad tā tomēr ir neizdarība, kuru diemžēl varas pārstāvjiem, kā izskatās, ir grūti atzīt.

AIJA SOCKA, Lazdukalna pagasta iedzīvotāja, laikraksta "Ludzas Zeme" redaktore-korektore

Aicinu nebūt vienaldzīgiem

Komentējot 1.jūlija rakstu par apsaimniekošanu, jāpiekrit, ka dzīvokļu īpašniekiem ir tiesības un pat pienākums iesaistīties mājas pārvaldīšanā. Šoreiz izbrīnu rada "SAN-TEX" attieksme pret saviem klientiem - iedzīvotāji ir jāinformē un jāaudzina par efektīvas pārvaldības jautājumiem. Balvos tieši pretēji. Iegrūž rokās līgumu: "Še, paraksti!" Dzīvokļa īpašuma likumā skaidri pateikts, ka tikai ar dzīvokļu īpašnieku lēmumu var noteikt, kādi uzdevumi pārvaldniekam jā dara, tāpat jānosaka izdevumi un maksāšanas kārtība. "SAN-TEX" sagatavotajā līgumā tas nav noteikts! Tur ir teikts 0.00 EUR! Tad es saprotu, ka par apsaimniekošanu mums vairs nebūs jāmaksā. Līgumā arī nav norādīts, pie kādām re-

monta izmaksām ir nepieciešama īpašnieku atļauja, "SAN-TEX" atstājis brīvu vietu. Sanāk tā - paraksti būs savākti, un tad ierakstis 5000 EUR, lai iedzīvotāji nemaisās, kur nevajag. Manuprāt, līgumā būtu jāatrunā arī īpašnieku pilnvarotās personas (mājas vecākā) pienākumi. Runājot par līguma glabāšanu, viens eksemplārs būs pie "SAN-TEX", otrs - mājas lietā. Vienam līgumam eksemplāram būtu jābūt arī pie dzīvokļa īpašnieka. Tāpat "SAN-TEX" vajadzētu iepazīstināt māju iemītniekus ar apsaimniekošanas plānu šim gadam, kā arī sniegt atskaiti par mājas pārvaldīšanu, vai ir kādi parādnieki. Nesaprotu, kāpēc "SAN-TEX" grib, lai es maksāju par kaimiņu parādiem (par koplietošanas elektrību). Kas attiecas uz līguma pielikumu, tas vispār nav uzskatāms par dokumentu - sarakstītas muļķības, izmaksas arī nav norādītas. "SAN-TEX" šo līgumu paņēma no SIA Mājokļu serviss "Lāču nami" (Rīga), tāpēc arī pārskopējot tabula palika tāda kā bija, ar visu nezināmo namdari, kurš strādā divas stundas mēnesī, un zāles pļaušanu (garums max 10 cm), lai gan pati redzēju, ka zāli pļāva kaimiņš, nevis "SAN-TEX". Es zinu, kurus līguma nosaucījumus "SAN-TEX" nepārņēma no Rīgas firmas - sūdzību izskatīšanas un parādu piedziņas. Laikam Balvos visi ar rēķiniem ir apmierināti un kaimiņu nenomaksātie rēķini tiek sadalīti uz tiem, kas rēķinus maksā laikus. Gribētu vēl noskaidrot, kādas izmaiņas radīs noslēgtie iepirkumi 2016.gadam par elektrību, kanalizāciju, degvielu. Tāpat pamanīju, ka rēķinos norādītais tarifs par ūdeni, kanalizāciju un tīklu tehnisko apkalpošanu ir lielāks nekā "SAN-TEX" mājas lapā redzamais. Tam noteikti ir izskaidrojums, tāpēc aicinu iedzīvotājus nebūt vienaldzīgiem, bet interesēties un jautāt!

LIENE BALVOS

Sūtiet mums vēstules arī elektroniski: vaduguns@apollo.lv

Automātiskais atbildētājs
64520961

Hallo!

Balveniete piezvanīja, lai izteiktu bažas, ka katoļu draudzes priesteris Mārtiņš Klušs varētu doties projām no Balviem, pamatot savu draudzi: "Tas ir SOS, palīgā sauciens! Mārtiņš Klušs ir ļoti jauks, darbīgs cilvēks un Dieva kalps. Esmu redzējusi, kā viņš sakopj savu baznīcu - pats pļauj zālāju ar traktoriņu. Viņš katru uzklausa. Neļausim, lai viņš aiziet uz citu draudzi! Rakstīsim vēstuli ar draudzes locekļu parakstiem un sūtīsim augstākām instancēm, lūdzot viņu palikt, jo tāds cilvēks ir retums!"

Sazinoties ar M.Klušu, uzzinājām, ka pirms kāda laika

bīskapam patiesi bija nodoms veikt izmaiņas kalpošanā Rēzeknes – Aglonas diacēzē un pastāvēja iespēja, ka M.Klušs turpmāk kalpotu Viļakas draudzē. "Tā kā pagājušajā nedēļā kalpošanai Viļakas draudzē nozīmēts jauns priesteris Guntars Skutelis, es palieku savā līdzšinējā darbavietā Balvos," satrauktos draudzes locekļus mierina M.Klušs.

Balveniete Gaida Jasinska, kura nesen pārkāpusi 83 gadu sliekšni, interesējas, kāpēc viņas vārds nebija publicēts mūsu laikraksta jubilaru sarakstā? Informējam, ka Balvu novada

pašvaldība turpmāk nesniegs informāciju par jubiliāriem, jo, viņuprāt, tādējādi tiek pārkāpts datu aizsardzības likums. Turpretim redakcija uzskata, ka visi jubilāri ir pelnījuši godināšanu, tādēļ sveicam visus, kuri skaistos šupušvētkus svinējuši jūlijā!

Redakcija sveic arī Susāju pagasta iedzīvotāju Stefāniju Pitkeviču, kura 1.jūlijā svinēja savu 85 gadu jubileju!

Precizējam, ka krustvārdu miklā, kas publicēta 2. augustā, otrs H. jautājums ir 'daiļi'.

Pasākums

Tilža - kā viena liela skatuve

Jūlija nogales sestdiena darbīgās aktivitātēs izvērtās Tilžas pagastā. Te notika amatierteātru dalībnieku salidojums "Krāsa spēlē teātri". Katra kolektīva darbības raksturojumam bija piemēlētas atbilstošas krāsas, akcentējot dalībnieku izjūtas un radošās aktivitātes. Spēlēt teātri nozīmē iemirdzēties līdzīgi varavīksnei, tikai pirms tam gan jāprot atrast pareizā krāsu kombinācija. Dienas laikā pašdarbniekiem bija iespēja tikties ar pieredzējušiem režisoriem, ieklausīties viņu padomos un izmēģināt skatuviskās kustības.

Salidojuma sākums.

Pasākumu atklāja Tilžas kultūras darba organizatore Daiga Lukjanova: "Mīļie, krāsainie teātru dalībnieki! Mēs visi esam kā gaismas, bet mūsu veidotās izrādes teātru debesis var salīdzināt ar varavīksni. Visi kopā veidojam krāsu gammu. Ja krāsas neprātīsim skaisti sapludināt, tad neiznāks arī izrāde, ko parādīt skatītājiem." Pēc pulksten astoņiem vakarā salidojuma dienas dalībnieki kārtojās gājienam, lai dotos no kultūras nama uz estrādi. Pārsteidza, cik maz iedzīvotāju bija iznākuši ārā, lai sasveicinātos.

Ko teiksiet, režisor? Nacionālā teātra režisors un aktieris Valdis Lūriņš (vidū) sarunā ar Balvu teātra studijas dalībniecēm atzina, ka amatierteātriem ļoti bieži izdodas, darbojoties uz skatuves, pavēstīt skatītājam to, kas iecerēts. Protams, tas atkarīgs no šo kolektīvu vadītājiem un arī pašiem dalībniekiem, - viņš uzsvēra. V.Lūriņš piekrita, ka grūtības sagādā repertuāra izvēle. Bet par amatierteātru salidojuma dienā redzētajām izrādēm viņš teica: "Noskatoties Balvu teātra studijas izrādi, režisores Ineses Daukstes vadībā, varu teikt, ka jūs daudz ko nospēlējāt arī bez teksta. Bija daudz klusuma zonu, bet tur darbība *iet caur aktieri*. Šim kolektīvam raksturīga otro plānu prasme, kas nozīmē spēli caur psihofiziku. Savukārt par Gaigalavas kultūras nama izrādi varu teikt, ka tur atklājās daudz interesantu tipažu, atraktīvu cilvēku. Acimredzot šis ir ļoti dzīvespriecīgs pašdarbnieku kolektīvs, kuram patīk tas, ko viņi dara. Varbūt nav daudz naudas, lai visu noformētu, taču ir milzīgs spēles prieks, un tas viņiem sanāk forši. Arī šis saiets Tilžā ir jauks, ar labu atmosfēru, lai arī piedalās pamaz cilvēku."

Nodarbību stunda. Topošais režisors Andris Kaļiņš vada pasākumus, spēlē Balvu Tautas teātra izrādēs, šogad viņa plānos ietilpst divi jauni

iestudējumi. Andris amatierteātru dalībniekiem vadīja skatuviskās meistarības nodarbību, palīdzot atklāt, kā darboties ar savu ķermeni kā galveno instrumentu uz skatuves. Viņš atklāja un palīdzēja saprast arī aktiermeistarības knifiņus, bez kuriem nav iespējama teātra spēle. "Aktierim savs tēls, pirms to atveidot uz skatuves, ir pamatīgi jāizpēta un arī jāizprot, kā un kāpēc viņš darbojas visas lugas laikā, ko vēlas panākt un kāpēc. Kad tas kļūst skaidrs, aktieris jūtas drošs un pārliecināts par to, ko dara uz skatuves, jo zina, ko vēlas pasniegt skatītājam," mācīja saprast režisors.

Katram savas krāsas. Tilžas nacionālajam amatierteātrim "Spogulis", protams, piestāv sarkanā, jo viņi ir kaislīgi, aizrautīgi, impulsīvi, prot pirms izrādēm izstrīdēties, izkašķēties, lai pēc tam iegūtu labu rezultātu.

Kā sagatavoties iznācienam? Režisore Ligita Smildziņa no Rīgas (no labās) vadīja skatuvisko kustību nodarbību. "Pēc meistarklases guvu atklāsmi, ka visi dalībnieki darbojas spraigi, radoši un interesanti. Būtībā šodien visa Tilža ir kā skatuve. Mēs devāmies gājienā, un arī jūs, mīļā publika, esat uz skatuves, jo jūs veidojat kustību. Nākat uz šejieni pa vienam vai grupiņās, nākat lēnām vai ātrāk. Tas ir process, kurā ierodaties ne tikai paši, bet atnesat līdzi arī savu garu – saprašanu, sajūšanu, emocijas. Tā visa ir kustība, mūsu tautas kustība. Paldies par to."

Režisoru tikšanās. Valentīna Kaša, Briežuciema kolektīva "Sipiņi" vadītāja (vidū), teica: "Ši ir kolosāla diena. Piedalījos meistarklasē, ko vadīja Gulbenes Tautas teātra režisore Edīte Silķēna. Viņa režisoriem mācīja saskatīt un atrast galveno, bez kā nav iespējama veiksmīga lugas iestudēšana, mācīja, kā strādāt ar kolektīva cilvēkiem. Mani fascinēja viņas meistarklases pasniegšanas stils. Sajutu labu auru. Šajā krāsainajā dienā priecājos arī par, manuprāt, izcili nospēlēto Gaigalavas kolektīva izrādi "Šedevrs". Daudz smējos. Mūsu "Sipiņiem" tagad ir brīvdienas, bet rudenī mēs atkal sāksim darbu un ķersimies pie jauniem iestudējumiem. Meistarklasē mūs mācīja, kā atrast interesantas lietas iestudējumiem. Nevajag teikt, ka nav nekā jauna."

Spilgti personāži. Salidojuma dienā Gaigalavas amatierteātris "Bykoviši" Tilžas kultūras namā izrādīja Aivara Bankas uzvedumu "Šedevrs". Par savām krāsām aktieri sauc dzelteno un zaļo, jo zaļā rada mieru un draudzību, palīdz būt atraisītiem un radošiem, bet dzeltenā ir mīļa un saulaina, lai arī nedaudz viltīga. Izrāde izpelnījās skatītāju ievēribu ar aktieru spilgtu spēli un meistarīgi pasniegtiem tēliem. Viens no galveno lomu atveidotājiem lugā ir vecās lauku mājas jaunais saimnieks Žanis, ko atveidoja Juris Bikse (foto). Sarunā ar "Vaduguni" Juris teica, ka pats ir tādā vecumā, ka atliek arī uz skatuves būt tikai saimniekam. "Bykoviši" darbojas jau 22 gadus un gandrīz tikpat ilgi teātri spēlē arī pats Juris. "Šedevra" pirmizrāde bija nesen – uz Ligo dienu, un tad izrādi Gaigalavā noskatījās arī lugas autors. "Kaut kas jau jāspēlē. Cilvēkiem izrāde patika. Mēs uz skatuves darbojamies tikai latgaliski, tā ir mūsu tradīcija," pastāstīja aktieris.

Vakara mirklis. Spēlējot lauku kapelai "Dziga" no Rēzeknes, estrādē dimdēja dejas solis. Deju placi satikušies Paulis no Balviem un Maruta no Vectilžas.

M.Sprudzānes teksts un foto

Viļakas novadā**Rosās šur un rosās tur**

Viļakā šovasar valda manāma rosība - šonedēļ viļacēni gatavojas Viļakas Valsts ģimnāzijas 85 gadu jubilejai, kapusvētkiem Mateuša kapos, bet kā akords remonta un būvniecības darbu sākumam ieskanējās **ceļinieku agregātu rūkoņa** - pilsētā notika aktīvi ielu remonta darbi.

Nevis brīnīties, bet rakstīt iesniegumu

Viļakas novada domes priekšsēdētājs SERGEJS MAKSI-MOVS neslēpj, ka lielākie remontdarbi šovasar notiek novada centrā, Viļakā: "Pašvaldības ceļus pagastos remontēsim no Lauku atbalsta dienesta programmas jeb līdzekļiem, kas piešķirti ceļu pārbūvei lauku apvidū. Tas ir aptuveni miljons eiro. Šonedēļ kopā ar pagastu pārvalžu vadītājiem to apspriedisim. Mēs nesteidzamies, jo vispirms jāsakārto īpašuma tiesības un dokumentācija. Tādēļ šobrīd pagastos nekādi ceļu pārbūves darbi nenotiek, izņemot Kupravu." Kupravas pagasts līdzekļus no lauku atbalsta programmas nesaņems, jo ir mazākais pagasts Latvijā, tur nav lielu zemnieku saimniecību, daudz bērnu un citu faktoru, ko pieprasa lauku atbalsta programma. Kupravā notiek Pagalma ielas un stāvlaukuma asfaltbetona seguma nomaiņa un ūdens atvades sakārtošana. Šonedēļ darbus plāno pabeigt. Pagasta pārvalde dokumentāciju ielas remontam sakārtoja jau pērn. Iedzīvotājiem nav svarīgi, no kādas naudas to dara, - pašvaldības vai Eiropas fondu. Galvenais, lai ceļš ir labs.

Grants seguma ielu atjaunošana notika vairākās ielās: Baznīcas, Ostratu, Parka, Jaunatnes, veicot divkāršo virsmas apstrādi. Ja pret šo ielas segumu izturas saudzīgi, tas kalpo līdz pat desmit gadiem. Par to pašvaldību darbiniekus seminārā pārliecinājuši ceļu speciālisti. Tādēļ domes priekšsēdētāja aicinājums jauniešiem *netaisīt saulītes* uz ielām ar saviem transporta līdzekļiem. Arī kokvedēju automašīnu vadītājiem izvēlēties kādu citu ceļu, lai nokļūtu līdz izvēlētajam mērķim. Iedzīvotāji paši devās uz domi ar iesniegumu par minēto ielu remontu. Īpaši liela automašīnu plūsma Baznīcas un Ostratu ielās bija, kad skatītāji devās uz motokrosu Kravaļu ciemā. Savukārt putekļi Parka un Jaunatnes ielās traucēja pasākumu apmeklētājiem parka estrādē. Tagad, cerams, situācija mainīsies uz labo pusi. "Ja iedzīvotāji uzraksta pamatotu iesniegumu ielas remontam, nevis tikai brīnās: "Kāpēc neremontē manu ielu?!", dome ņem vērā un remontējamus objektus var sarindot zināmā secībā," saka domes priekšsēdētājs.

Dienas kārtībā arī mazāki remontu

Viļakas novada skolās lieli remontdarbi šogad nav plānoti, jo skolas uzturētas gadu no gada. Pērn Viļakas Valsts ģimnāzijā izremontēja ēdināšanas bloku, bet šonedēļ remontēja ēdamzāli. Kāpņu telpu remontē Rekavas vidusskolā. "Direktors lūdza piešķirt remontam nedaudz vairāk līdzekļu, lai pēc remonta ne vien skats būtu glīts, bet arī telpa ilgāk kalpo-

Turpmāk neraks. Eiropas Savienības fondi turpmāk neparedz kanalizācijas ierīkošanu mazpilsētās un ciematos, to Viļakas novada dome ņēma vērā, tādēļ nākotnē bojāt Baznīcas un Ostratu ielas segumu nevajadzēs. "Pārliecinājāties, ka ļoti maz iedzīvotāju jau tagad pieslēdza savus mājokļus ūdensvadam," atzina domes priekšsēdētājs.

Brūģē kapu celiņu. Līdz šim galvenais kapu celiņš bija vienkārša, smilšaina un ar zāli aizaugusi taka. Tagad to segs bruģis.

tu," pastāsta S.Maksimovs.

Tuvojoties kapusvētkiem, šonedēļ rosība bija manāma arī pilsētas Miera kapos. Piederīgo atdusas vietas steidza uzkopt iedzīvotāji, kapos rosījās būvnieki, kuri lika bruģi no kapu vārtiem līdz lielajam krustam. Ne reizi no iedzīvotāju puses izskanējušas arī sarunas par kapu paplašināšanas nepieciešamību. Atbildot uz to, S.Maksimovs paskaidroja, ka tagad kapiem var apbraukt no abām pusēm, bet, iespējams, viens no apbraucamajiem ceļiem kļūs par

kapu iekšējo ceļu. Kapu teritoriju iespējams paplašināt uz austrumu pusi, kas paredzēta kā apbedījumu vieta. Tas ļautu domāt par kapu labiekārtošanu, piemēram, jauna žoga uzstādīšanu.

Ēdināšanas bloku un gaitenys remontē Viļakas sociālās aprūpes centrā. Fasādes daļu pielabo arī "Veselības centrā" jeb poliklinikā, bet rindas kārtībā remontu gaida tautā tā sauktā Rekavas poliklinika un Viļakas margs, kas ir Valsts Kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas objekti.

legādājas muižas kompleksu

Viļakas novada pašvaldība iegādājusies bijušo Viļakas lina fabrikas ēku jeb bijušo muižas kompleksu, nopērkot to no **privātpašnieces**. "Tagad visi deputāti un deputātes var justies nedaudz kā muižnieki," joko novada domes priekšsēdētājs S.Maksimovs.

Pirms vairākiem gadiem par bijušās lina fabrikas īpašnieci kļuva privātpersona no Cēsu puses, kura fabrikā plānoja uzsākt ražošanu, atjaunot Viļakas pusē lina audzēšanas un pārstrādes tradīcijas. Par to "Vadugunij" savulaik ar sievieti notika saruna. Taču ieceres nepiepildījās, ēkas turpināja grauzt laika zobs. Rūpējoties par bezdarba mazināšanu novadā, vienošanos ar bijušo īpašnieci par lina fabrikas iegādi panāca Viļakas novada dome. Bijušās lina fabrikas ēkas ar zemi ezera malā pirka par pašvaldības līdzekļiem - 48 000 eiro, no kuriem 85% pašvaldība plāno atgūt no dažādiem fondiem. Par pamatu muižas ēku iegādei kļuva Latgales programma. Jau organizētas iepirkumu

procedūras tehnisko projektu izstrādei. Bijušajā muižas kompleksā plānots sakārtot degradēto teritoriju, nojaucot ēku drupas un izbūvējot komunikācijas - ceļu, elektrību, ūdensvadu, kanalizāciju, siltumapgādi. Kompleksā plāno izveidot konferenču zāli, naktsmītņu un atpūtas zonu, kā arī velomotostaciju, kur arī būtu iespējams salabot savu ceļošanas transportu - velosipēdu vai treileri. "Jau tuvākajā laikā plānojam tikties ar Vidzemes reģiona un Krievijas Federācijas pārstāvjiem tūrisma jomā, lai, izmantojot pārrobežu projektu finansējumu, apspriestu velomaršruta Sankt-Pēterburga - Pitalova - Viļaka - Rīga izveidi." Pēc kompleksa sakārtošanas to izsoles veidā nodos uzņēmējiem saimnieciskās darbības uzsākšanai. Gadījumā, ja nepieteiksies neviens uzņēmējs, komercdarbību, iespējams, uzsākt pašvaldībā. "Šobrīd pašvaldībām atļauj nodarboties ar uzņēmējdarbību, ja šajā reģionā nepiesakās cits uzņēmējs," paskaidroja S.Maksimovs. Uzņēmēji tomēr, cerams, atradīsies. Izbūves darbi kompleksā varētu sākties nākamajā gadā.

Laika zoba skarta. Bijusī lina fabrika, kas kādreiz darbojās Viļakā, atrodas vēl senākās ēkās - bijušajā Viļakas muižā. Tagad, kamēr pārbūves darbi nav sākušies, kompleksa teritorija ir slēgta.

Palīdz pats sev

Ziedu enerģijas ceļš līdz dvēselei un miesai

Tagad tāds laiks, ka reaģējam “uz pārāk daudz” savā dzīvē: pārāk daudz haosa, pārāk liela spriedze, pārāk maz laika... Dažkārt paši nesaprotam, kāpēc jūtamies tik satraukti, tik nelīdzsvaroti, tik slikti. Cilvēki iet pie ārstiem, bet daudzi meklē arī citāda veida ceļu sevis sakārtošanai un pasargāšanai no slimībām. Šogad septembrī atzīmēs ārsta Edvarda Baha 130.gadskārtu. Varbūt tādēļ tik daudz runā par Baha ziedu enerģiju cilvēka iekšējā līdzsvara atgūšanai? Vai esat par to dzirdējuši?

“Vaduguns” tikās ar bioenerģētiķi, Baha ziedu lietošanas konsultanti ILONU ŠIMI no Siguldas. Viņa par iepriekšminēto tēmu interesējas gadus piecpadsmit. Runa būs par augu preparātiem, to iedarbības ceļu un spēju ar savu enerģiju palīdzēt cilvēkam.

Daži pilieni ūdens glāzē

Ilona tēlaini atceras savas sākotnējās izjūtas, mācīdamās iepazīt šo tēmu. Izjūtas bijušas līdzīgas kā arheologam, kuram ir nojausma un priekšstats, kur jārok, bet kas notiks tālāk, nojausmas nav. Intensīvi mācoties un saņemot informācijas gūzmu dienu pēc dienas, jutusies iekšēji *sarušināta* tā, ka sevi vairs ne pazīt. Gan jau katram savu reizi būs radušās līdzīgas izjūtas, kad satraukuma tik daudz, ka tas gluži vai fiziski nospiež kādu ķermeņa daļu. Būsim sajutuši, ka iekšēji kaut kas pat sažņaudzas, pakrūtē tik smagi, ka nevar paelpot. Citam smagums uzgulst mugurpusē, kur spranda. Tā ir ķermeņa atbildes reakcija uz kādu dzīves notikumu, kas mūs satraucis, pasakot, ka ķermenim kļuvis par grūtu un smagu. Lūk, tādos brīžos sevis nomierināšanai var palīdzēt Baha ziedu pilieni. Kā tos lieto? Iepilina pāris pilienus ūdens glāzē un lēnām izmalko. Ja ūdens pa rokai nav, var iepilināt uzreiz mutē zem mēles. Satraukums pamazām rimsies, cilvēks jutīsies labāk.

Kas tie ir par Baha ziediem? Ziedu esence ir īpaši

gatavota, sastāv no piecu ziedu kombinācijas, izmantojot dziedinošā ūdens bāzi. Lai glabātos, kā konservants pievienots ozolkoka mucās izturēts augstvērtīgs brendijs. Šie augi, uzsver konsultante, ir speciāli ilgā laikā izvēlēti un atlasīti. Pats gatavošanas process gan palicis kā noslēpums un visos smalkumos nav zināms. Ilona saka, ka tas zināmā mērā saistīts ar dzīves finansiālo pusi. Pirmo reizi Baha ziedus sāka tirgot 1938.gadā. Sākotnēji ārsti paši tos gan gatavoja, gan pārdeva. Vēlāk, kad preparātu izplatība gāja plašumā, pazuda arī publiski pieejamā informācija par esences gatavošanas metodi. To monopoltiesības palika zināmu aprindu rīcībā.

Pēc Baha nāves šo lietu pārņēma viņa skolnieki. Šobrīd Baha ziedu lietu pārņēmušas un ar ražošanu nodarbojas divas kompānijas - viena Vācijā un otra Anglijā. Vācijā dzīvo viens no Baha skolniekiem Džulians Barnards, kurš ieguvis tiesības oficiāli nodarboties ar šo preparātu ražošanu un pārdošanu. Viņš arī sarakstījis grāmatas par Baha ziedu terapiju un tās būtību. Interesenti var uzzināt, kā Edvards Bahs veica savus atklājumus, kāpēc viņa izveidotajā dziedāšanas sistēmā ir tikai 38 ziedu līdzekļi. Autors interesantā un neparastā veidā salīdzina augus un cilvēkus un sniedz informāciju par

ziedu esenču gatavošanu, lietošanu un iedarbību. Grāmata nodērēs tiem, kuri vēlas izmantot dabas dziedinošo spēku, lai palīdzētu sev un citiem dzīvot veselīgu un priekā pilnu dzīvi. Ilona Šime lasījusi, ka augu preparātu pārdošanas cena, salīdzinot ar ārsta Baha laiku, augu līdzekļiem kāpusi uz augšu vai reizes 120, pat vairāk. Protams, laika gaitā mainījusies arī naudas vērtība. “Nedomāju, ka arī tagad šie ražotāji būtu kļuvuši ļoti bagāti,” spriež skolotāja. Atbilde, iespējams, meklējama Baha ziedu terapijas filozofijā, līdz kurai arī Bahs nonāca pamazām, strādājot par ārstu, vērojot pacientus un viņu dzīvi.

Dievišķās pasaules daļa

Lai labāk izprastu savu būtību, Ilona Šime aicina sarunbiedrus sadalīties pāros un apspēties iepretim. Tad saņemot plaukstu un lēnām tuvināt partnera plaukstām nesaskaroties. Pēc tam plaukstu attālināt. Un tā vairākas reizes. Pēc tam viņa aicina katru pastāstīt par izjūtām. Visi ir sajutuši siltumu, tādu kā strāvojumu, tuvinot plaukstu otra cilvēka rokām. Kāds arī kņudoņu savās plaukstās. Ilona Šime stāsta, ka tas, lūk, ir pierādījums, ka mums katram piemīt bioenerģētika, savs enerģijas lauciņš. Ap sevi varam novilkt pat tādu kā apli, kā aizsardzības kupolu, kas ir mūsu komforta zona. Jo tas stiprāks un nemainīgāks, bez *caurumiem*, jo labāk jūtamies un veselāki esam. Mūsu bioenerģētiku veido dzīves notikumi. Piemēram, mūsu veselības stāvoklis veidojas nevis no tā, ko es daru, bet gan no tā, ko domāju. Turklāt - ko es domāju par to, ko es daru. Līdz šādam domu gājienam dzīves laikā nonāca arī ārsts Bahs.

“Visu cieņu tradicionālajai medicīnai, kurai ir sava vieta un loma mūsu dzīvē,” uzsver Ilona Šime. Ja, piemēram, salauzta roka vai noticis nelaimes gadījums uz ielas, tad steigšus jāmeklē tikai mediķi. Taču daudz biežāk pie ārsta ejam ar mērķi,

lai palīdz novērst sāpes, lai tiekam vajā no iekaisumiem vai gripas. “Padomājiet, cik daudz zāļu sevī esam *salikuši* gadu gadiem, ja slimojam vairākkārt sezonā! Tradicionālā medicīna noņem simptomus, taču nepēti iemeslus, kāpēc cilvēks divreiz gadā saņem gripu vai plaušu karsoni. Patiesībā ārstam tam arī nav laika, jo viņš taču *dzēš ugunsgrēku*, palīdzot pacientam, kad viņš ir pagalam slims,” rosina aizdomāties Ilona Šime. Bahs bija ķirurgs un strādāja traumu nodaļā. Viņa uzmanību piesaistīja vērojumi, cik dažādi jūtas pacienti ar vienāda rakstura traumām, un atšķiras arī viņu atlabšanas process. Viņš atzina, ka ķirurģiskā iejaukšanās tomēr ir pats galējais process cilvēka organismā, ko vajadzētu darīt. Bahs pievērsās imunoloģijai - cilvēka organisma neuzņēmības nodrošināšanai pret slimību ierosinātajiem un kaitīgām vielām. Rezultāti viņu iepriecināja. Pēc tam pievērsās homeopātijai, kas izmanto vielu atšķaidījumus lielos daudzumos, līdz būtībā paliek vairs tikai nospiedums, sava veida enerģija. “Arī vakcīna ir tieši tas pats. Kad organismā ievada ļoti novājinātu slimības mikrobu un organisms, cīnoties ar to, izstrādā pretvielu,” skaidro konsultante. Šis ceļš Bahu aizveda līdz ziedu enerģijai. “Jo gan augi, gan cilvēks, visi esam

Dzīves zinību skolotāja. Ilona Šime atgādina, ka parasti lielākās problēmas vairumam cilvēku sagādā hroniskās kaites, ko līdz galam nevar izārstēt, bet kas par sevi mēdz atgādāt regulāri. Viņa piekrit Baha secinājumam, ka lielāko postu mums nodara emocijas, bet bailes spēj uzveikt pat cilvēka dzīvību. Viņa saka: “Bailes pilnīgi paralizē iekšējos spēkus un neļauj atlabt. Otra nelaime ir zāles, ko lietojam daudz par daudz, nepiemeklējot pacientam pareizo medikamentu ar tieši viņam vajadzīgo devu. Jo tas prasa uzmanību un ilgu sarunu ar pacientu, bet ārstam tam nav laika.”

Baha ziedu enerģija. Bahs uzskatīja, ka pietiek tikai ar 38 augu pareizu kombināciju, lai cilvēks sevi uzturētu formā un nenonāktu līdz nopietnai saslimšanai.

Dievišķās pasaules daļa. Visi kopā esam saistīti ar apkārtējo pasauli - biosfēru. Tradicionālā medicīna ķermeni uztver kā mehānismu, kur kaut ko var salabot vai nomainīt, taču aizmirst par ķermeņa ļoti smalkajām vibrācijām. Taču tādas ir un pastāv. Par to var pastāstīt, piemēram, reanimatologs Pēteris Kļava,” atgādina Ilona Šime.

Savukārt Bahs bija atradis atbildi uz sev svarīgiem jautājumiem. Proti, kāpēc vienādos apstākļos daži saslimst, bet citi nē, vieni izveseļojas, bet kāds ar to pašu slimību arī nomirst. Baha secinājums bija, ka cilvēks ir jāuzskata un jāārstē kā kopums, kā viens vesels, ņemot vērā viņa dzīvesveidu - emocijas, izjūtas, pieredzi... Viņš bija atradis savu dzīves filozofiju un veidu, kā dziedināties pats un ko piedāvāt citiem.

Mūža dāvana ar 38 augiem

Visus augus, ko Bahs bija atradis, viņš izmēģināja uz sevi. Viņa zieds bija puķe sprigane, kas palīdzēja uzlabot veselību. Taču pēc laika radās kāda cita problēma, un Bahs meklēja risinājumu tai. Tādā veidā viņš atrada 38 augus, kas veido Baha ziedu terapiju. Raksta, ka viņš bijis apveltīts arī ar ekstrasensa spējām. Bahs cilvēkiem stāstīja, ka augi ir dzīvi, ka tiem ir sava enerģija, svarīgi, kā tie aug, kā izskatās, kādas tiem sēklas, lapas, ziedi. To viņš ņēma vērā, veidojot arī esences. Iespējams, apkārtējie pagājušā gadsimta trīsdesmitajos gados Bahu uztvēra kā divaini un nez vai arī saprata. Viņam bija maz domubiedru. Bahs *sagāja ragos* ar ārstu biedrību, ar ietekmīgiem medicīnas darbiniekiem, arī aptieķniekiem, kuriem viņa augu filozofija nepatika un nebija pieņemama galvenokārt finansiālu apsvērumu dēļ. Pašam bija nemitīga pārslo-dze, bez tam jaunībā viņam bija izoperēts

vēzis. Un tad, kad Bahs bija atradis un izmēģinājis visu 38 ziedu enerģētisko iedarbību, izveidojis savu ārstniecības sistēmu, Bahs nomira ar sirds nepietiekamību. Pirms tam vēl nolasiya lekciju par savu pabeigto un izveidotu sistēmu un pēc pāris mēnešiem šķīrās no dzīves. Taču cilvēcei atstāja sava mūža dāvanu.

Skolnieki turpina arī šodien

Cik ticami, ka tagad nopērkamie Baha ziedu preparāti ir gatavoti pēc viņa izveidotās sistēmas un tikpat iedarbīgi? I.Šime saka, ka maz palicis viņa atklājuma turpinātāju skolnieku, taču esences joprojām gatavo pēc Baha metodes. “Tas nav viegls darbs, jo jābūt īpaši dzīves filozofijai, īpašam piegājenam un attieksmei,” uzsver konsultante. Baha sekotāji meklējuši arī jaunas pieejas Baha ziedu līdzekļu lietošanā. Piemēram, vācu autore M.Šefere izstrādājusi pašnovērtējuma sistēmu un anketu, ar kuras palīdzību cilvēks ātri un vienkārši var apzināties nomācošos emocionālos stāvokļus un piemēlēt sev atbilstošus Baha ziedu līdzekļus. Viņa raksta, kā Baha ziedu terapija var palīdzēt pārvarēt 50 biežāk sastopamās krīzes situācijas, tādas kā ‘nospēju vairs izturēt’, ‘grūti veidot nopietnas attiecības’, ‘vīram nekad nav laika priekš manis’ un tamlīdzīgi.

Bahs cilvēcei atstāja paša dzīves laikā izlotu un pārbaudītu ideju, pārvērstu noteiktas sistēmas ārstniecības veidā, pats nomirdams jauns - ap 50 gadiem, dzīvodams pensionātā un ne pārāk bagāts. Bahs teica, ka pietiek ar 38 augiem, ko, pareizi kombinējot un lietojot, kā arī ievērojot vēl divus nosacījumus, nav nevienas slimības, ko nevar izārstēt. Viņam bija sava dzīves filozofija, pārliecība par tās vērtīgumu un neliela apjoma ražojumi, bet ne rūpnieciskais tvēriens un

Lappusi sagatavoja M.Sprudzāne

5.00 "Ceturta studija". Atk.	6.02 "Province".	6.30 "Rita Panorāma".	8.35 "Mīļas vietas 11". Serāls.	9.35 "Mīļas jūra". Serāls.	10.35 "Top-Shop piedāvā...".	10.50 "Ceturta studija". Atk.	11.15 "Izauciet vecmāti 5". Serāls.	12.20 "Cīņādi latviskais". Atk.	12.50 "Kāsamās pasaules". Dok. filma.	13.00 "Top-Shop piedāvā...".	13.20 "Animācijas seriāli".	14.20 "Kas te? Es te!". Atk.	14.50 "Top-Shop piedāvā...".	15.05 "Mājas, kur atgriezies". Serāls.	16.05 "Mīļas jūra". Serāls.	17.00 "Mīļas vietas 11". Serāls.	18.00 "Dienas ziņas".	18.53 "Ceturta studija".	19.25 "Līķeņa lūdmnieki 4. Mantinieki".	20.30 "Panorāma".	21.13 "Latvijas Lolo izlozes".	21.20 "Ilgais ceļš kāpās". Latvijas drāma.	22.40 "Zebra".	23.00 "Nakts ziņas".	23.25 "Mādomēnas slepkavības 9". Serāls.	1.10 "Pusbrālis". Serāls.
------------------------------	------------------	-----------------------	---------------------------------	----------------------------	------------------------------	-------------------------------	-------------------------------------	---------------------------------	---------------------------------------	------------------------------	-----------------------------	------------------------------	------------------------------	--	-----------------------------	----------------------------------	-----------------------	--------------------------	---	-------------------	--------------------------------	--	----------------	----------------------	--	---------------------------

LTV 7

7.20 "Olimpisko spēļu ziņas".	7.30 "Rio 2016 rīta apskats".	8.20 "Olimpisko spēļu ziņas".	8.30 "Peldšana". Atk.	10.20 "Basketbols vīriešiem. Lietuva - Nigērija". Atk.	11.55 "Regbija vīriešiem. ASV - Brazīlija; Argentīna - Fidži". Atk.	12.45 "Basketbols vīriešiem. Argentīna - Horvātijā". Atk.	13.35 "Rokasbuma vīriešiem. Argentīna - Horvātijā".	14.50 "Rītebraukšana".	17.50 "Sovakar". Ziņas.	17.50 "Rītebraukšana".	Indivīduālāis ledzīšanas brauciens vīriešiem.
-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-----------------------	--	---	---	---	------------------------	-------------------------	------------------------	---

LNT

5.00 "Karambai! Humora raidījums.	5.20 "Bernards 2". Anim. seriāls.	5.35 "Tīcīgo uzvaras bals".	6.00 "Martas Sītuartes pavarškola 4".	6.30 "900 sekundes".	8.40 "Galileo 3".	9.10 "Nekad nesaki nekad". Serāls.	10.25 "Televēkala skatlogš".	10.40 "Kaislību jūrā". Serāls.	11.45 "Ūta Danella. Prāgas noslēpums".	13.45 "Televēkala skatlogš".	14.00 "LNT dienas ziņas".	14.20 "Martas Sītuartes pavarškola 4".	14.55 "Melu spēle". Serāls.	15.50 "Nemelo mani!".	16.50 "Mežoniņā kaķe". Serāls.	17.50 "Ziņas sešos".	18.00 "Mežoniņā kaķe". Serāls.	18.55 "Saska". Serāls.	20.00 "LNT ziņas".	20.35 "Degpunktā 6".	21.10 "NCIS: Losandželosa 2". Serāls.	22.10 "Mīromu rītausma". Šausmu filma.	0.10 "Dzinuši policisti 5". Serāls.	1.00 "Saska". Serāls.	1.45 "Nekad nesaki nekad". Serāls.	2.35 "Galileo 3".	2.55 "Degpunktā 6".	3.20 "900 sekundes".
-----------------------------------	-----------------------------------	-----------------------------	---------------------------------------	----------------------	-------------------	------------------------------------	------------------------------	--------------------------------	--	------------------------------	---------------------------	--	-----------------------------	-----------------------	--------------------------------	----------------------	--------------------------------	------------------------	--------------------	----------------------	---------------------------------------	--	-------------------------------------	-----------------------	------------------------------------	-------------------	---------------------	----------------------

TV 3

5.00 "Tētuka meitņas 8". Serāls.	5.50 "Rozenheimas detektīvi 8". Serāls.	6.50 "Animācijas seriāli".	8.10 "Pasauls smieklīgāko videokurtozu <i>Top 10</i> ".
----------------------------------	---	----------------------------	---

8.40 "Simpsoni 18". Animācijas filma.	9.10 "Lizija Magvaira". Ģimenes komēdija.	11.10 "Kobra 20". Serāls.	12.10 "Rozenheimas detektīvi 8". Serāls.	13.10 "Animācijas seriāli".	14.05 "UgunsGrēks 14". Serāls.	15.20 "Draugi un mīļākie 2". Serāls.	16.25 "Viņas melo labāk 4". Serāls.	17.00 "Euronews". Serāls.	17.55 "Virtuve". Krievijas seriāls.	19.00 "TV3 ziņas".	19.35 "Bez tabu".	20.20 "Viņas melo labāk 4". Serāls.	21.00 "Netīrās dejas". Šovs.	22.00 "Ētā medienas 4". Šovs.	0.40 "Ģenijs uzvalka 3". Serāls.	1.35 "Elementāri, Vatson! 3". Serāls.	2.30 "UgunsGrēks 14". Serāls.	3.25 "Viņas melo labāk 4". Serāls.	3.55 "TV3 ziņas". Atk.	4.25 "Bez tabu". Atk.	6.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 "Šodien".	6.10 "Jauns rītš".	8.10 "Muhars atgriežas 2". Serāls.	10.20 "Maskava. Centrālais apgabals 3".	12.00 "Zvērīnāto tēsa".	13.25 "Ārkārtējs notikums".	14.00 "Goda kodekss 7". Serāls.	15.00 "Līķeņa zīmes 3". Serāls.	16.25 "Izmeklētāju superkomanda". Detektīvseriāls.	19.45 "Leņģingrada '46". Spraiģa sīzeta seriāls.	21.40 "Karpovs 2". Serāls.	23.35 "Jūras velni. Viesulis 2".	1.30 "Tiesu detektīvs".	2.40 "Bākas gaisma un ēnā".	4.35 "Dzīvokļa jautājums".	5.35 "Savvaļas pasaule".
---------------------------------------	---	---------------------------	--	-----------------------------	--------------------------------	--------------------------------------	-------------------------------------	---------------------------	-------------------------------------	--------------------	-------------------	-------------------------------------	------------------------------	-------------------------------	----------------------------------	---------------------------------------	-------------------------------	------------------------------------	------------------------	-----------------------	--	--------------------	------------------------------------	---	-------------------------	-----------------------------	---------------------------------	---------------------------------	--	--	----------------------------	----------------------------------	-------------------------	-----------------------------	----------------------------	--------------------------

PBK

5.55, 1.20 "Euronews".	6.30, 9.00, 11.00, 15.00 "Ziņas".	6.35 "Bernu klubs.	Animācijas filmas".	7.00, 9.25 "Labrīt!".	9.55 "Ēsi vesels!".	11.30 "Moderns spriedums".	Reālītes šovs.
------------------------	-----------------------------------	--------------------	---------------------	-----------------------	---------------------	----------------------------	----------------

12.40 "Kāpnes debesīs". Serāls.	15.30 "Humora festivāls".	16.00 "Vīreši un sievietes". Sarunu šovs.	17.05 "Yakara ziņas".	17.50 "Precamies!".	18.55 "Lai runāt".	20.00 "Lalks".	20.40 "Latvijas laiks; Laika ziņas".	21.00 "Skautule". Daudzseriņu melodrāma.	23.20 "Bēgšana 2". Serāls.	1.20 "Euronews". Informatīvs raidījums.	1.50 "Meļcas". Komēdija.	3.20 "Smieklīgi videoklipi".	3.30 "Abilbes gāiens". Spraiģa sīzeta filma.	4.50 "Moderns spriedums".
---------------------------------	---------------------------	---	-----------------------	---------------------	--------------------	----------------	--------------------------------------	--	----------------------------	---	--------------------------	------------------------------	--	---------------------------

Kanāls 2

5.00 "Mūzika".	8.00 "UgunsGrēks 15". Serāls.	9.05 "Īstās mājasminieces. Orindža 7". Šovs.	10.05 "Kāzu gūstā". Reālītes šovs.	11.05 "Mājoķļa jautājums 6". Pārvērtību šovs.	12.00 "Īstās mājasminieces. Orindža 7".	13.00 "Ekstremās pārvērtības. Tīvēšanas sezona 2".	14.00 "Ātriebības zeme". ASV telenovele.	16.00 "Īstās mājasminieces. Orindža 7".	17.00 "Āvārdi kāzu kļētai 3".	18.00 "Bēmi un vecāki 2". Serāls.	19.00 "Ekstremās pārvērtības. Tīvēšanas sezona 2".	Realitātes šovs.	20.00 "Īstās mājasminieces. Orindža 7".	21.00 "Jāvārdi kāzu kļētai 3".	22.00 "Precēties nav miris".	23.55 "Bēmi un vecāki 2".	Seriāls.	0.55 "Mūzika".
----------------	-------------------------------	--	------------------------------------	---	---	--	--	---	-------------------------------	-----------------------------------	--	------------------	---	--------------------------------	------------------------------	---------------------------	----------	----------------

Protams, tev ir jābūt savam videoklipim, un to es tev tūīt izstāstīšu.

5.00 "Ceturta studija". Atk.	5.30 "700 pasauls bērniem. Izraēla". Atk.	6.00 "LR valsts himna".	6.02 "Province".	6.30 "Rita "Panorāma".	8.35 "Mīļas vietas 11". Serāls.	9.35 "Mīļas jūra". Serāls.	10.35 "Televēkala skatlogš. "Top-Shop" piedāvā".	10.50 "Ceturta studija". Atk.	11.15 "XI Latvijas skolu jaunatnes dziesmu un deju svētki. Tautas mūzikas koncerts <i>Lai baltības tūlu skan!</i> ". Atk.	13.15 "Televēkala skatlogš. "Top-Shop" piedāvā".	13.30 "Zebra". Atk.	13.50 "Animācijas seriāls".	14.20 "Kas te? Es te!". Atk.	14.50 "Televēkala skatlogš. "Top-Shop" piedāvā".	15.05 "Mājas, kur atgriezies". Serāls.	16.05 "Mīļas jūra". Serāls.	17.00 "Mīļas vietas 11". Serāls.	18.53 "Ceturta studija". Atk.	19.25 "Līķeņa lūdmnieki 4. Mantinieki".	20.30 "Panorāma".	21.15 "Rīgas Centrālītīgus". Dok. filma.	22.15 "Jilhammera 3". Serāls.	23.10 "Nakts ziņas".	23.35 "Brazīlija. Latviešiem pa pedām". Atk.	0.05 "Personība. 100g kultūras". Atk.	1.00 "Putna ceļš". Dok. filma.
------------------------------	---	-------------------------	------------------	------------------------	---------------------------------	----------------------------	--	-------------------------------	---	--	---------------------	-----------------------------	------------------------------	--	--	-----------------------------	----------------------------------	-------------------------------	---	-------------------	--	-------------------------------	----------------------	--	---------------------------------------	--------------------------------

LTV 7

6.30 "Pludmales volejbols vīriešiem. Nīderlandē - Krievija".	7.20 "Olimpisko spēļu ziņas".	7.30 "Rio 2016 rīta apskats".	8.20 "Olimpisko spēļu ziņas".	8.30 "Peldšana". Atk.	10.30 "Putbols. Brazīlija - Dānija".	12.20 "Basketbols vīriešiem. ASV - Austrālija". Atk.	14.00 "Pludmales volejbols vīriešiem. Austrija - Kanāda".	15.05 "Rio 2016 rīta apskats". Atk.	15.55 "Dzādo". Svāra kategorijā līdz 100kg vīriešiem.	18.00 "Šovakar". Ziņas.	18.15 "Dzādo". Svāra kategorijā līdz 100kg vīriešiem.
--	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-----------------------	--------------------------------------	--	---	-------------------------------------	---	-------------------------	---

LNT

19.00 "Pludmales volejbols vīriešiem. Nīderlandē - Krievija".	19.55 "Regbija". Pusfināli vīriešiem.	21.30 "Olimpisko spēļu ziņas".	21.40 "Olimpisko spēļu studija".	22.00 "Vingrošana".	Indivīduālo sacensību fināli sievietēm.	23.25 "Pludmales volejbols vīriešiem. Latvijā - Brazīlija".	0.20 "Olimpisko spēļu ziņas".	0.30 "Regbija". Fināli.	1.40 "Vingrošana".	Indivīduālo sacensību fināli sievietēm.	2.15 "Rītebraukšana trekā".	4.00 "Peldšana".	5.50 "Basketbols vīriešiem. Lietuva - Argentīna".	5.00 "Karambai! Humora raid. Bernards 2". Animācijas seriāls.	5.20 "Bernards 2". Animācijas seriāls.	5.35 "Tīcīgo uzvaras bals".	6.00 "Martas Sītuartes pavarškola 4".	6.30 "900 sekundes".	8.40 "Galileo 3".	9.10 "Nekad nesaki nekad". Serāls.	10.15 "Bernards 2". Animācijas seriāls.	10.25 "Televēkala skatlogš".	10.40 "Kaislību jūrā". Serāls.	11.45 "Mīļais, es nepadošos". Komēdija.	13.45 "Televēkala skatlogš".	14.00 "LNT dienas ziņas".	14.20 "Marta cep 3". Kulīnāriģas raidījums.	14.55 "Melu spēle". Serāls.	15.50 "Nemelo mani!".	16.50 "Mežoniņā kaķe". Serāls.	17.50 "Ziņas sešos".	18.00 "Mežoniņā kaķe". Serāls.	18.55 "Saska". Serāls.	20.00 "LNT ziņas".	20.35 "Degpunktā 6".	21.10 "Meļhais kods". Serāls.	22.05 "Dārgā, mēs nogāhām bērnus!". Reālītes šovs.	0.05 "Čikāģa liesmās 3". Serāls.	0.55 "Saska". Serāls.	1.40 "Nekad nesaki nekad". Serāls.	2.20 "Galileo 3".	2.45 "Degpunktā 6".	3.10 "900 sekundes".
---	---------------------------------------	--------------------------------	----------------------------------	---------------------	---	---	-------------------------------	-------------------------	--------------------	---	-----------------------------	------------------	---	---	--	-----------------------------	---------------------------------------	----------------------	-------------------	------------------------------------	---	------------------------------	--------------------------------	---	------------------------------	---------------------------	---	-----------------------------	-----------------------	--------------------------------	----------------------	--------------------------------	------------------------	--------------------	----------------------	-------------------------------	--	----------------------------------	-----------------------	------------------------------------	-------------------	---------------------	----------------------

TV 3

5.00 "Tētuka meitņas 8". Serāls.	5.50 "Rozenheimas detektīvi
----------------------------------	-----------------------------

PBK

6.50 "Animācijas seriāli".	6.30, 9.00, 11.00, 15.00 "Ziņas".	6.35 "Bernu klubs".	7.00, 9.25 "Labrīt!".	9.55 "Ēsi vesels!".	11.30 "Moderns spriedums".	12.40 "Kāpnes debesīs". Serāls.	15.25 "Humora festivāls".	16.00 "Vīreši un sievietes". Sarunu šovs.	17.05 "Yakara ziņas".	17.50 "Precamies!" šovs.	18.55 "Lai runāt".	20.00 "Lalks".	20.40 "Latvijas laiks; Laika ziņas".	21.00 "Skautule". Daudzseriņu melodrāma.	23.15 "Bēgšana 2". Serāls.	1.15 "Euronews". Informatīvs raidījums.	1.45 "Kur atrodas nofelets?" Komēdija.	3.05 "Smieklīgi videoklipi".	3.15 "Bezbalīgi un nevaļnojami". Piedz. filma.	4.35 "Moderns spriedums".	5.25 "Smieklīgi videoklipi".	5.00 "Mūzika".	8.00 "UgunsGrēks 15". Serāls.	9.05 "Īstās mājasminieces. Orindža 7".	10.05 "Kāzu gūstā".	11.05 "Mājoķļa jautājums 6".	12.00 "Īstās mājasminieces. Orindža 7".	13.00 "Ekstremās pārvērtības. Tīvēšanas sezona 2".	14.00 "Ātriebības zeme". Serāls.	16.00 "Īstās mājasminieces. Orindža 7".	17.00 "Jāvārdi kāzu kļētai 3".	18.00 "Bēmi un vecāki 2". Serāls.	19.00 "Ekstremās pārvērtības. Tīvēšanas sezona 2".	20.00 "Īstās mājasminieces. Orindža 7". Šovs.	21.00 "Jāvārdi kāzu kļētai 3".	22.00 "Reālītes". Komēdija.	23.55 "Bēmi un vecāki 2".	Seriāls.	0.55 "Mūzika".
----------------------------	-----------------------------------	---------------------	-----------------------	---------------------	----------------------------	---------------------------------	---------------------------	---	-----------------------	--------------------------	--------------------	----------------	--------------------------------------	--	----------------------------	---	--	------------------------------	--	---------------------------	------------------------------	----------------	-------------------------------	--	---------------------	------------------------------	---	--	----------------------------------	---	--------------------------------	-----------------------------------	--	---	--------------------------------	-----------------------------	---------------------------	----------	----------------

zinājuma varā

Foto - no personīgā arhīva

Kanāda, Kalgari. Ritvars Sirmāis uzskata, ka cilvēkam vajag mērķus un tiem jāseko. "Tas ļauj justies harmonijā ar sevi. Tad gribas dalīties un dāvēt mīlestību, jo dvēsele ir laimīga. Padomājiet, kur jūs ejat, ko darāt ar savu laiku un dzīves enerģiju! Dariet tā, kā jūs gribat, nevis klausieties citus un ļaujiet visam iet pašplūsmā," saka R.Sirmāis.

Foto - no personīgā arhīva

Patīk ceļot. Ritvaru vairāk interesē tieši Āzijas valstis, taču ikvienā zemē ir ko redzēt un izzināt.

tribīnes. Kad šī komanda iekļuva *play-off*, visi uzvilka krekliņus un izgāja ielās liksmot, *tusiņi* notika it visur," atceras Ritvars.

Bija biedrība un baznīca

Precīzi skaitļi nekur nav pieejami, bet Ritvars domā, ka tieši Kalgaros dzīvo aptuveni 150 latviešu, tajā skaitā apmēram 15 vai 20 balveniešu, neskaitot senākos tautiešus, kuri savulaik dibināja biedrības. Viņiem bijusi sava baznīca, kurā notikuši dievkalpojumi, un tajos varējis gan satikties, gan apmainīties ar informāciju. Latvieši kopā sanākuši Līgo svētkos. "Mēs uzturam saikni un kopā sanākam kādi piecdesmit cilvēki. Klājam galdus ar latviešu nacionālajiem ēdieniem un atzīmējam Latvijas neatkarības dienu. Mums ir dažādas spēles, sacensības un loterija, pat savs vadītājs," pastāsta Ritvars. Viņš piebilst, ka daži vinnējuši galvenās balvas par garšīgāko ēdienu. Ne tik kuplā skaitā, bet kopā sanākšanas notiek arī Ziemassvētkos un Jaunajā gadā, dzimšanas dienās un citās svinībās. Dažiem draugiem ir ļoti lielas mājas, un parasti pulcēšanās notiek pie viņiem.

Ko labāk darīt, bet neaifišēt

Ritvars Sirmāis par labdarību var pastāstīt daudz, vien piebilst: "To vajag darīt, bet nevajag aifišēt. Viņš jau pāris gadus, vadoties pēc iekšējām sajūtām un no labas sirds, palīdz bērniem un

Foto - no personīgā arhīva

Ar velosipēdu. Kalnos, uz darbu, izbraukumos Ritvars dodas ar savu velosipēdu. Šāds braucamrīks šeit ir teju ikvienam, kuram rūp sava veselība.

gados vecākiem cilvēkiem. Tiesa, Kanāda no Latvijas atrodas tālu, tāpēc nevar veikt vērienīgākas labdarības akcijas, vācot mantas vai ziedojumus. Ritvars savulaik ir dziedājis baznīcas korī un arī šobrīd apmeklē krievu kora mēģinājumus, brauc koncerttūrēs, dzied baznīcu pasākumos un svētkos. Kādā dzīves brīdī viņš uzdevis sev jautājumu - kas es esmu un ko gribu sasniegt savos 30 gados? Atbildes nebija. Viņš vienā dienā atteicies no alkohola un uzsācis darīt svarīgākas lietas. "Pateicu, ka man svarīgi ir nokārtot eksāmenu valsts valodā. Divu mēnešu laikā es to sev par pārsteigumu nokārtoju augstā līmenī. Teicu sev, klausies, Ritvar, dāvai, turpini nelietot to draņķi un izdari vēl nākošo lietu. Viss, kam ķeros klāt, sāka veikties. Vairs nebija tā, ka pie televizora iedzēru aliņu un iekodu čipsus, tā zaudējot savu dzīves enerģiju un bloķējot savas čakras. Sāku pievērsties hobijiem, agrāk biju didžejs un atkal sāku spēlēt. Sāku vairāk komunicēt ar cilvēkiem. Nokārtoju mednieku licenci, gāju medībās, nodarbojos ar sportu, tikos ar dažādiem cilvēkiem, klausījos viņu dzīvesstāstus, pieredzi. Sāku lasīt grāmatas un attīstīt sevi arī garīgajā plāksnē. Tas man sagādāja gandarījumu. Pēc diviem mēnešiem atteicos no smēķēšanas. Esmu sastapis cilvēkus, kuriem dzīvē bijušas problēmas, tad stāstu par sevi, neslēpju savu pieredzi, kas man ļauj dzīvot pilnvērtīgāk un palīdzēt citiem. Pricējos, ka man ir daudz sekotāju, kuri atteikušies no alkohola, pabeiguši skolas, turpina studēt," pastāsta Ritvars Sirmāis.

Brīvbrīdi sagatavoja Z.Logina

CILVĒK ZIŅAS

Laimē braucienu uz Zviedriju

Smiltenes pilsētas svētkos 16.jūlijā viesojās ZAAO vides iniciatīvas "100 darbi Latvijai" vēstneši, kas informēja par 100 labajiem vides darbiem Latvijai un piedāvāja asināt prātu vides jautājumos. Zinošākie balvā saņēma īpašu, numurētu sēklu paciņu, kas nedēļas laikā bija jāpieregistrē iniciatīvas mājaslapā www.100darbilatvijai.lv, lai piedalītos izlozē par "Tallink" jūras ceļojumu uz Stokholmu četrām personām. Izlozē uzvarēja Zigfrīds Liebārdis no Balviem. Balvu laimīgajam uzvarētājam pasniedza Smiltenes novada domes izpilddirektors Kārlis Lapiņš.

Zigfrīds neslēpa, ka vinnētais ceļojums sagādājis īpaši lielu prieku, jo braucienā ar prāmi viņš dosies pirmo reizi. Braucienu uz Zviedriju laimīgās lozes īpašnieks ielplānojis septembra sākumā, lai kopā ar meitu, znotu un draudzeni tur nosvinētu draudzenes dzimšanas dienu. "Ļoti priecājos par šo veiksmi, jo nekad līdz šim šāda veida loterijās neko neesmu vinnējis," atzina Zigfrīds.

Publikas atzinība - vislabākā balva

Bērziņu pagasta pārvaldes vadītāja Biruta Bogdane konkursā "Dziesma Bērzipilij" savu balvu atdeva bērzipilietei Guntai Circenei, kura ar nelieliem pārtukumiem

konkursā piedalās kopš tā pirmsākumiem. Šoreiz Gunta iepriecināja klausītājus ar Jura Ķirsona dziesmu "Nu kāpēc tu tā dari?", kas viņu īpaši uzrunāja: "Man šī dziesma tik ļoti iepatikās, kā reti kura. Gan vārdi, gan melodija tai izdevušies vienkārši fantastiski. Bet, iespējams, šī dziesma vislabāk atbilst manam pašreizējam dvēseles stāvoklim, jo katrā laikā cilvēku uzrunā kaut kas cits." Lai gan parasti Gunta dod priekšroku liriskām dziesmām, Jura Ķirsona dziesma aizkustinājusi tik ļoti, ka viņa ar prieku to nodziedāja arī otro reizi, pēc tam, kad pirmajā reizē uz skatuves pazuda elektrība. "Otro reizi izdevās pat labāk, jo sākumā biju uztraucies," atzīst dziedātāja piebilstot, ka publikas sirsnīgā atsaucība drīz vien izkļiedēja pēdējās *lampu drudža* paliekas. Konkursā "Dziesma Bērzipilij" Gunta plāno uzstāties arī turpmāk, jo publikas atzinību uzskata par visvērtīgāko balvu.

NEDĒĻAS CITĀTS

"Pagātne mums visiem iet līdzī tāpat kā mūsu ēna, mēs tikai reizēm varam izlikties, it kā to nemanītu."

(Zenta Mauriņa)

Redakcija atvairnojas visiem, kurus "Cilvēkziņas" aizvairnojušas vai aizvairnos

Baltinavas novada domē

Jūlija sēdes lēmumi

Apstiprina Uzraudzības ziņojumu

Pieņēma zināšanai Uzraudzības ziņojumu Nr. 3 "Par Baltinavas novada attīstības programmas 2012.-2018.gadam ieviešanu" un iedzīvotāju aptaujas rezultātiem.

Piedalīsies projektā "Lobadoba"

Apstiprināja novada pašvaldības dalību Latvijas Vides aizsardzības fonda projektā "Lobadoba Ziemeļlatgalē jeb atklāj pētnieku sevī", nodrošinot projekta īstenošanai pašvaldības ieguldījumu 500 eiro apmērā. Projektu realizēs, godinot Latvijas valsts pastāvēšanas simtgadi, lai cildinātu Latvijas vides un dabas vērtības.

Nosaka ierobežojumus izpildītāja darbā

Nolēma, ka gadījumos, kuros Baltinavas novada pašvaldības izpildītājam, pildot savas amata pienākumus, ir pienākums sagatavot vai izdot administratīvos aktus, veikt uzraudzības, kontroles, izziņas vai sodīšanas funkcijas, ir jāpieņem lēmums vai jāpiedalās lēmuma pieņemšanā, jāslēdz līgumi vai jāveic citas darbības, kurās šī amatpersona, tās radnieki vai darījumu partneri ir personiski vai mantiski ieinteresēti, minētās Baltinavas novada pašvaldības izpildītājam veicamās darbības pilnvarot veikt novada pašvaldības Vispārējās un juridiskās nodaļas vadītāju.

Atļauj savienot amatus

Atļāva Jānim Bubnovam apvienot Baltinavas novada pašvaldības izpildītāja, ugunsdrošības tehniķa, pašvaldības darba aizsardzības speciālista, Darba interviju izvērtēšanas komisijas priekšsēdētāja, Medību komisijas locekļa, domes Iepirkumu komisijas locekļa, Novērtēšanas un izsoļu komisijas locekļa un Administratīvās komisijas locekļa amatus.

Apstiprina noteikumus

Apstiprināja saistošos noteikumus Nr.7 "Grozījumi novada domes 2016. gada 28.janvāra noteikumos".

Sniegs pieteikumu tiesā

Nolēma uzsākt procedūru, lai nekustamo īpašumu "Bērzukalns" (kopējā platība 62 hektāri) atzītu par bezīpašnieka mantu un Civilprocesa likuma noteiktajā kārtībā uzdeva domes Vispārējai un juridiskajai nodaļai sagatavot pieteikumu Rēzeknes tiesai par minētā nekustamā īpašuma atzīšanu par bezīpašnieka mantu.

Turpmāk - pašvaldības īpašums

Nolēma pārcelt zemes vienību no valsts rezerves zemju fonda zemēm uz Baltinavas novada pašvaldībai piekritīgajām zemēm. Noteica zemes vienības platību - 0,098 hektāri un zemes lietošanas mērķi - "zeme dzelzceļa infrastruktūras zemes nodalījuma joslā un ceļu zemes nodalījuma joslā". Lēmumu nosūtīja Valsts zemes dienesta Vidzemes reģionālajai nodaļai. Kontroli uzdeva pašvaldības nekustamā īpašuma speciālistam - nodokļu administratoram.

Atļauj zemes nomu

Atļāva iznomāt pašvaldības zemi - 0,5 un 1,5 hektārus - privātpersonai, jo sludinājumā noteiktajā termiņā neviens uz šo zemi nebija pieteicies, līdz ar to zemi varēja iznomāt iesnieguma iesniedzējam uz 5 gadiem, nomas maksu nosakot, kāda tā ir paredzēta administratīvajos aktos.

Atļāva iznomāt pašvaldības zemi - 6,3762 hektārus - uz 10 gadiem SIA "Mākoņi", jo sludinājumā noteiktajā termiņā neviens pretendents uz šo zemes gabalu nav pieteicies. Līdz ar to zemi var iznomāt iesnieguma iesniedzējam uz 10 gadiem, nomas maksu nosakot, kāda tā ir paredzēta administratīvajos aktos.

Maina zemes lietošanas mērķi

Atļāva nekustamajam īpašumam "Dīvpļaviņas" izmainīt zemes 7,66 hektāru platībā lietošanas mērķi no lauksaimnieciskās darbības uz mežsaimniecisko darbību.

Baltinavas novadā

Nomā zemi, lai sakoptu

Konkursa "Sakoptākā sēta Baltinavas novadā 2016" nominācijā "Individuālā dzīvojamā māja" kā 2.vietas ieguvēju žūrija izvirzīja INGRIDAS un JĀŅA BRIEŽU ģimeni no Baltinavas. Arī viņu sēta ne vien noturējusi aizvadītajos gados sasniegto sakoptības līmeni, bet cēlusi to vēl augstāk.

No jauna pagalmā ielikts bruģa celiņš, mazbērniem par prieku ierīkots dekoratīvs dārza baseiniņš. Protams, pamainījušās arī puķes un košumkrūmi. Par kādu no košumkrūmiem Ingrida smeja, ka nopirkusi to veikālā, necerot, ka izdzīvos un izaugs, kā tas ar svešzemju augiem gadās. Bet nē! Košumkrūms ne vien izdzīvojis, bet izaudzis un sakuplojis.

Līdzīgi arī ar kokiem un augļu kokiem, kas ieskauj māju. Kad pirms trīsdesmit gadiem ģimene sāka dzīvot *livānietē*, Ingrida no dzimtajām mājām Krišjāņu pagasta Krampiņu ciemā atveda un iestādīja pie mājas sudrabvītulus, pūpolus, tagad tie izauguši par vareniem kokiem. Augļu un citi koki ieskauj māju no austrumiem, dienvidiem un rietumiem, izveidojot omulīgu, no vējiem un ziņkāriņiem skatieniem pasargātu vietu.

Vienā dārza stūrī, koku paslēpts, izveidots atpūtas stūrītis lieliem un maziem. Mazbērniem (Ingridai un Jānim ir četri bērni un pieci mazbērni) uzstādītas šūpoles, ierīkota smilšu kaste, kur spēlēties. Tēpat - galds ar soliņiem, uguns-kura vieta, kur uz uguns var arī pagatavot ēdienu. "Jāņos neko citu negatavojām, izvārijām šeit zupas katlu un visi pasēdējām," atceras namamāte. Jūnijā vairākiem ģimenē ir svinības, kas pat sakrīt, - Ingridai ir vārdadiena, bet Dārtiņai - dzimšanas diena, Jānim vārda diena, bet mazmeiņai Kristīnai - dzimšanas diena. Augustā dzimšanas dienas mazdēliem Gustavam un Krišjānim. Vasara - istais laiks, lai svarīgās dienas nosvinētu kopā, atpūtas vietā zem kokiem pie uguns-kura, vienalga, vai maltīte tapusi istabā uz plīts, vai katliņā uz uguns-kura. Bērni un mazbērni, ciemojoties pie vecvecākiem, nomaina viens otru. Un vecāku mājās visiem ir

Foto - O. Gabranovs

Dārza šūpolēs. Mājas saimniece Ingrida Briede ar jaunākā dēla Rimanta sieviņu Eviju un mazmeiņiņu Dārtu, kura nu jau divus mēnešus iekāpusi otrajā savas dzīves gadiņā. Fotogrāfijā nav klāt mazdēla, nu jau četrus gadus jaunā Gustava, kurš labprātāk vizinājās pagalmā ar riteni, nekā fotografējās sieviešu kompānijā.

Foto - I.Zinkovska

Pašiem savs Nikuljins. Briežu ģimenes košumdārzu rotā rūķītis, kurš čakli strādā, - atbildījis pakausī naģeni, vienā kreklā, cigareti zobos, viņš sparīgi stumj dārza ratus ar ziedošu puķu podu. Ingrida viņu iesaukusi slavenā krievu komiķa vārdā par Nikuljīnu. Esot līdzīgs. Rūķiņš kā dārza dekoratīvos elementus izmanto arī citi baltinavieši. Tos, šķiet, iemīļojuši ja ne visā pasaulē, tad Eiropā noteikti. Masu saziņas līdzekļi vēstī, ka Anglijā, piemēram, sašutuma vētru izsaucis reklāmas klips, kurā redzams, kā privātmājas īpašnieki dārzā izvieto jaunus kādas firmas dārza krēslus un galdus, aizmetot projām, viņuprāt, nedomēros rūķiņus, par ko mazie vīriņi viņiem atriebjas.

labi. Ābeles, kas kādreiz bija maziņas, tāpat kā bērni, tagad izaugušas, sakuplojušas un ražas gados rudenī dod labu ābolu ražu. Šogad būs āboliem bagāts rudens! Vismaz Baltinavas pusē. Kad Briežu ģimene pārnāca dzīvot uz *livānietē*, vienā mājas pusē iestādīja zemenes, kas deva labu ražu, pietika pašiem un vēl citiem iedeva. Pēc tam zemeņu vietā iestādīja puķes, jo kas gan būtu mājas bez ziediem?! Pagalmā, kur dažs būtu atstājis pliku bruģi, zāli vai iemītu taciņu, Ingrida arī ierīkojusi puķu dobi. Un

neviens tanī iekšā nekāpj, visiem pietiek laika un vietas to apiet. Ģimene nomā nelielu pašvaldības zemes gabaliņu pretī savai mājai ielas otrā pusē, un vienkārši, lai neļautu tai aizaugt - nopļautu zāli, sakoptu. Arī šajā ģimenē nevar dižoties ar lieliem ienākumiem, no kuriem daļu varētu atvēlēt košumdārza papildināšanai. Ingrida strādā Baltinavas Kristīgajā internātpamatskolā par skolotāju, Jānis - vidusskolā par kurinātāju. Vecākiem piepalīdz bērni, bet arī viņiem ir savas vajadzības.

Atjauno senas lietas

Braucot Baltinavas virzienā, daudzi ievērojuši mājas kalnā ar nosaukumu "Krustceļi" ceļa vienā pusē, bet pirtiņu - otrā pusē. "Krustceļi" atzīti par trešo sakoptāko zemnieku saimniecības teritoriju. Te saimnieko ILZE un DAINIS LOČMEĻI. Viņa - Baltinavas novada bērnu dārza vadītāja, viņš - zemnieks.

Ilze stāsta, ka vīrs ar zemes apsaimniekošanu sācis nodarboties pirms aptuveni divdesmit gadiem, pārceļoties uz dzīvi vecmammai mājās. Māja pārbūvēta, gribējies arī savu pirtiņu, jo vienlaikus radusies interese par pirts lietām. To sākuši būvēt tajā pašā vietā, kur atradusies vecā pirts - pāri ceļam, nokalnē, jo dzīvojamā māja atrodas kalnā. Pie pirts izrakti diķi. Būvējot pirti, izmantoti arī vecie balķi. Pirts priekšā novietota sena 'droška', kas agrāk kalpoja kā pajūgs svētdienās vai godu reizēs. Ilze isti nezina pajūga vēsturi,

Foto - O. Gabranovs

Vieta atpūtai. Pirtiņa ar diķiem un uguns-kura vietu piemērota gan atpūtai draugu lokā, gan ģimenei.

bet atzīst, ka seno mantu paliek aizvien mazāk, jo mazāk paliek arī seno māju un to īpašnieku. Atrastās mantas tiek izvazātas, nepiešķirot tām nozīmi.

Lappusi sagatavoja I.Zinkovska

Notikums

Ciemojas pašvaldības policisti

Pagājušajā ceturtdienā Balvos pieredzes apmaiņā ciemojās Jelgavas novada pašvaldības policija, kuru uzņēma Balvu novada pašvaldības policija.

Kopumā Jelgavas novada pašvaldības policijā savus amata darba pienākumus pilda 18 policisti, no kuriem Balvus apmeklēja vairākums – 15. Tikšanās sākumā Balvu un Jelgavas novadu pašvaldības policijas darbinieki prezentēja savu darbu. Turpinājumā abu novadu kolēģi klātienē apskatīja Balvu atskurbtuves telpas, pārrunāja jautājumus, kas saistīti ar nepieciešamo dokumentāciju atskurbtuves izveidošanai, un apsprieda citas aktualitātes, kā arī pavadīja laiku savstarpējās neformālās sarunās.

Balvu novada pašvaldības policijas priekšniece RITA KRAVALE pastāstīja, ka tikšanās laikā, apmainoties viedokļiem, gūta atziņa, ka abu novadu pašvaldības policijas darbinieku darba stils un attieksme pret darba pienākumiem ir līdzīga. Tiesa, gluži likt vienādības zīmi starp abiem novadiem nevar, jo, kā pastāstīja R.Kravale, Jelgavas novada mazākajā pagastā dzīvo aptuveni 2000 iedzīvotāju, savukārt Balvu novada iedzīvotāju skaits ziņā mazākajā pagastā Krišjāņos – 200 iedzīvotāju. “Gūta pieredze bija ļoti vērtīga. Nākamgad arī mēs

plānojam ciemoties Jelgavā. Piemēram, Jelgavas novadā ir salīdzinoši augstā līmenī izstrādāta īpašumu sakopšanas uzraudzība, pie kā mums vēl jāpiestrādā. Kolēģi no Jelgavas arī vēlējās doties uz kādu no Balvu novada pagastiem, lai apskatītu, kā policija darbu organizē pagastos. Devāmies uz Tilžu, kur gan no pagasta pārvaldes, gan no pašvaldības policijas puses ieguldīts liels darbs pagasta sakopšanas organizēšanā. Dotajā brīdī Tilžā uzsāktas tikai četras administratīvās lietvedības par nesakoptiem īpašumiem,” stāsta R.Kravale.

Savukārt Jelgavas novada pašvaldības policijas priekšnieks HARALDS DAUGINOVIČS atzina, ka vienam no viņa kolēģiem Balvos dzīvo radnieks, savukārt viņam pašam un daudziem viņa vadītā kolektīva kolēģiem ciemošanās Balvos bija pirmo reizi. “Tikšanās bija patiešām ļoti patikama, ar iejūtīgu un sirsnīgu atmosfēru. Balvu pusē cilvēki ir pretimnākoši un ziņoši. Taisnība vārdiem, ka Latgalē ir pavisam cita, īpaša atmosfēra,” prieks par pavadīto laiku Balvos ir Jelgavas novada pašvaldības policijas priekšniekam. Uz piebildi, ka tagad balveniešiem noteikti jābrauc uz Jelgavu, H.Dauginovičs atzina, ka ar to nav nekādu problēmu. “Arī mums viesiem ir ko parādīt Jelgavā - Zemgales galvaspilsētā!”

Uzņem ciemiņus. Tikšanās laikā policijas darbinieki devās arī ekskursijā, apmeklējot dažādas mūspuses vietas. Abu novadu pašvaldības policijas darbiniekus uz sava plosa “Vilnītis” klāja laipni aicināja tā kapteinis Ēriks Kanaviņš, dodoties braucienā pa Balvu pilsētas ezeru. Attēlā (no labās puses) blakus Ē.Kanaviņam – Jelgavas novada pašvaldības policijas priekšnieks Haralds Dauginovičs.

Aktuāli

Aģentūrai “SAN-TEX” uzdod novērst nepilnības

Balvu novada pašvaldības aģentūra “SAN-TEX” izstrādājusi jaunu Dzīvojamās mājas pārvaldīšanas līgumu, ko paredzēts noslēgt starp aģentūru un daudzdzīvokļu māju dzīvokļu īpašniekiem, kuras aģentūra apsaimnieko.

“Formāli un ķeksīša pēc”

Ņemot vērā, ka līdz ar līguma parakstīšanu (ja koplīgumu parakstījuši 50% + 1 balss, tas attiecas arī uz tiem dzīvokļu īpašniekiem, kuri to nav parakstījuši) iedzīvotāji uzņemas atbildību par līguma tekstā atrunāto, laikraksta “Vaduguns” redakcijā vērsušies vairāki Balvu pilsētas daudzdzīvokļu māju iedzīvotāji, kuri norāda uz, viņuprāt, vairākām nepilnībām izstrādātajā līgumā un to, ka pašreizējais līguma variants daļai iedzīvotāju nav pieņemams. “Izlasot līgumu, rodas iespaids, ka tas izstrādāts formāli un ķeksīša pēc, ja reiz Valsts kontrole norādījusi, ka tas ir nepieciešams. Ņemot vērā, ka minētais koplīgums ir saistošs tik ļoti daudziem pilsētas iedzīvotājiem, šāda līguma autoru attieksme pret iedzīvotājiem ir nesaprotama un liek uzdot jautājumus par līguma izstrādātāju profesionalitātes un kompetences līmeni. Ceram, ka Balvu novada pašvaldība reaģēs uz nepilnībām un māju apsaimniekotājs “SAN-TEX” veiks nepieciešamos labojumus līgumā, ņemot vērā iedzīvotāju priekšlikumus,” cer daudzdzīvokļu māju iedzīvotāji.

Sakarā ar to iedzīvotāji sniedz savus komentārus un jautājumus atsevišķiem līguma punktiem, kurus, viņuprāt, nepieciešams uzlabot:

• **Līguma punktā 2.23 atrunāts, ka “pēc pilnvarojuma saņemšanas par atsevišķu samaksu dzīvokļu īpašnieku vārdā veikt kopīpašuma apdrošināšanu”.**

No apsaimniekotāja nav dzirdēts arguments, kāpēc rodas šāda nepieciešamība un kāds ir tā mērķis? Šo punktu no līguma nepieciešams svītrot ārā, jo apdrošināšana kā obligāta prasība ir, siltinot māju. Ja būs lēmums par mājas siltināšanu, būs arī pilnvarojums apdrošināšanai. Par šo jautājumu nepieciešamas diskusijas, jo jau bijis precedents ar gāzes apsaimniekošanas līgumu. Nesakām, ka tas nav nepieciešams, bet nav skaidra redzējuma, kas par iedzīvotāju samaksāto naudu viņiem pienākas preti.

• **Līguma punktā 2.3.7 atrunāts, ka, “ievērojot Latvijas Republikas spēkā esošos normatīvos aktus (MK noteikumi “Kārtība, kādā pārtraucama sabiedrisko pakalpojumu sniegšana”), pārtraukt pakalpojumu sniegšanu atsevišķa dzīvokļa īpašniekam gadījumā, ja tas nav savlaicīgi norēķinājies par sniegtajiem pakalpojumiem un tas netraucē saņemt komunālos pakalpojumus citiem dzīvokļu**

īpašniekiem”.

Lūgums precizēt, kādus konkrētus pakalpojumus pārvaldnieks pārtrauks, balstoties uz šiem MK noteikumiem, ja tie regulē sabiedrisko pakalpojumu sniegšanas pārtraukšanu pasta nozarē; sabiedrisko pakalpojumu sniegšanas pārtraukšanu telekomunikācijās un sabiedrisko pakalpojumu sniegšanas pārtraukšanu sadzīves atkritumu apsaimniekošanā. Turklāt noteikumus nepiemēro gadījumos, ja sabiedrisko pakalpojumu sniedzējs pārtrauc pakalpojumu sniegšanu tiem lietotājiem, kuri nav samaksājuši par saņemtajiem pakalpojumiem vai nav izpildījuši citas saistības pret sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju elektroenerģijas, dabasgāzes, ūdensapgādes, kanalizācijas un siltumenerģijas apgādē. Pirms līgumā liek atsauci uz MK noteikumiem, līguma izstrādātājiem vēlams ar tiem iepazīties! Tāpat ieteikums šo līguma punktu izteikt sekojoši: “Lai mazinātu potenciālos zaudējumus dzīvokļu īpašniekiem, pilnībā pārtraukt viena vai vairāku komunālo un citu pakalpojumu sniegšanu, ja tas tehniski iespējams, tiem dzīvokļu īpašniekiem, kuri kavē maksājumu veikšanu vairāk nekā 90 dienas, ja 14 dienu laikā no brīdinājuma nosūtīšanas parāds nav nomaksāts pilnā apmērā.”

• **Līguma punktā 2.4.4 atrunāts, ka “maksājums, kas saņemti no dzīvokļu īpašnieka, novirzīt citu dzīvokļu īpašnieku parādu segšanai (izņemot par kāpņu telpu apgaismojumu)”.**

Vēršam uzmanību, ka kāpņu telpu apgaismojums nav izņēmums, un arī par to vienas personas parādu nedrīkst piedzīt no pārējiem. Par to jau ir iepriekš diskutēts un zināms, ka ir stingri aizliegts likt maksāt par citu dzīvokļu īpašnieku parādiem un arī izdevumiem, kas radušies, šos parādu piedzenot. Tā nav un nevar būt pārējo dzīvokļu īpašnieku problēma, tomēr līgumā šādai rīcībai atkal grib dot *zaļo gaismu*. Rodas ironisks jautājums, proti, vai pārvaldnieks iecerējis stingri veikt atsevišķu uzskaiti kāpņu telpu apgaismojumam, jo līdz šim visa kopīpašumam tērētā elektrība bija uzskaitīta mājas kopējā skaitītājā, un tur ietilpa gan kāpņu telpu apgaismojums, gan tā elektrība, ko patērē siltummezgla darbības nodrošināšanai, atsevišķās mājās - iekšpagalma izgaismošanai un atsevišķu sūkņu darbināšanai, kas rēķinos atspoguļojas zem ieraksta “koplietošanas elektrība”?

Kāpēc mājas apsaimniekotājam adresētās rakstveida pretenzijas paredzēts izskatīt tikai gadījumos, ja pretenzija saņemta vismaz no pieciem dzīvokļu īpašniekiem? Kāpēc tieši no pieciem? Vai ar vienas personas pamatotām pretenzijām nepietiek? Kāpēc kādam ir jāvāc atbalsta grupa, ja pretenzija ir pamatota un tā skar konkrētu īpašumu? Kāpēc jākavē savs laiks, komunicējot ar vēl četriem dzīvokļu īpašniekiem, ja pretenzija ir pamatota?

• **Līgumā minēts, ka pielikumā var apskatīt darba apjomu un izmaksas.**

Nekas tāds nav atrodamas un izmaksas nav publicētas. Nav skaidra aprēķina, cik kas maksā un kāda ir minimālā apmaksā, bez kuras nav iespējams nodrošināt līgumā minētos pārvaldīšanas pakalpojumus.

Iedzīvotāji arī norāda, ka līgumā ir lietas, kas vairākos punktos atkārtojas, tādējādi veidojot nevajadzīgu līguma apjomu. Tāpat, kā stāsta iedzīvotāji, ja līgumā liek atsauces uz nodaļām, obligāti nepieciešams veikt to numerāciju, lai iedzīvotājiem, kuri ar šādiem dokumentiem ikdienā nesaskaras, viss būtu vienkārši saprotams. “Jāpiebilst, ka māju vecākajiem izsniegtajos līgumu eksemplāros sagatavots arī dzīvokļu īpašnieku saraksts, bet, iepazīstoties ar to, konstatējām, ka tur, piemēram, iekļautas jau mirušas personas un cilvēki, kas vairs nav dzīvokļu īpašnieki. Tāpat ieteikums no māju vecāko puses pie attiecīgā dzīvokļa īpašnieka datiem iekļaut kontaktinformāciju, jo daudzi dzīvokļu īpašnieki ikdienā nav sastopami savos dzīvokļu īpašumos. Līdz ar to avārijas situācijās būtu iespējams nekavējoties sazināties un risināt konkrētas situācijas,” līguma izstrādātājiem iesaka iedzīvotāji.

Atzīst, ka ir nepilnības

Balvu novada pašvaldības izpilddirektore IMANTA SERDĀNE skaidro, ka Balvu pilsētā 84 daudzdzīvokļu mājām nav izveidotas dzīvokļu īpašnieku sabiedrības, līdz ar to māju apsaimniekošanu veic pašvaldības aģentūra “SAN-TEX”: “Līdzšinējie māju apsaimniekošanas līgumi noslēgti pirms 15 gadiem, tie neatbilst spēkā esošās likumdošanas prasībām. Tādēļ, pamatojoties uz Dzīvojamās māju pārvaldīšanas likumu, pašvaldības aģentūras “SAN-TEX” darbinieki sagatavoja Dzīvojamās mājas pārvaldīšanas līguma projektu, ko izskatīja māju vecāko sapulcē šī gada 10.februārī. Līguma projektu, pusēm savstarpēji vienojoties, var mainīt. Ja dzīvokļu īpašnieki vēlas grozīt līguma projektā iekļautos nosacījumus, par to informē mājas vecāko, kurš tālāk risina jautājumu ar mājas pārvaldnieku, jo tieši mājas vecākais ir kontaktpersona starp dzīvokļu īpašniekiem un mājas pārvaldnieku. Pateicamies dzīvokļu īpašniekiem par vērību. Piekritam, ka ir nepilnības sagatavotajā līguma projektā, esam uzdevuši pašvaldības aģentūras “SAN-TEX” direktoram tās novērst. Aicinām dzīvokļu īpašniekus un māju vecākos pārvaldīšanas un apsaimniekošanas jautājumu risināšanā aktīvāk sazināties ar māju pārvaldnieku - pašvaldības aģentūru “SAN-TEX”.

Jāpiebilst, ka ar līguma pašreizējo variantu var iepazīties “SAN-TEX” interneta mājaslapā www.san-tex.lv, sadaļā “Līguma paraugs”.

Lappusi sagatavoja A.Ločmelis

Veicinās nodarbinātību

Labklājības ministrija (LM) ar Eiropas Savienības struktūrfondu līdzekļu atbalstu līdz 2022.gada decembrim īsteno projektu, lai veicinātu gados vecāku nodarbinātību cilvēku darbības saglabāšanu un nodarbinātību. Galvenā projekta mērķa grupa ir bezdarba riskam pakļauti nodarbināti cilvēki vecumā no 50 gadiem. Bezdarba risks šī projekta ietvaros nozīmē to, ka:

- cilvēkam ir iespējama vai konstatēta veselības stāvokļa neatbilstība veicamajam darbam vai arodslimību pazīmes;
- izglītība nepārsniedz vidējo vispārējo, profesionālo vai arodizglītības līmeni;
- cilvēkam pastāv objektīvi apstākļi saistībā ar nepieciešamību aprūpēt kādu no ģimenes locekļiem, kas kavē veikt normāla darba laika darbu (8 stundas dienā 5 darba dienas);
- cilvēks ir nodarbināts nepilnu darba laiku un saņem mazāk par 80% no valstī noteiktās minimālās mēnešalgas.

Projektā plānots, ka Nodarbinātības valsts aģentūra, nepieciešamības gadījumā piesaistot pakalpojuma sniedzējus, īsteno vairākas aktivitātes, tostarp veiks darba vides un cilvēkresursu potenciāla izvērtējumu darbavietā, nosakot darba organizācijas piemērotību gados vecāko darbinieku potenciāla izmantošanai. Izvērtēšanas rezultātā sniegs rekomendācijas un sagatavos plānu situācijas uzlabošanai, kā arī sniegs atbalstu tā īstenošanai. Tāpat paredzēts atbalstīt uzņēmumiem esošās vai jaunās darbavietas pielāgošanai, lai nodrošinātu nodarbinātā veselības stāvokli atbilstošu darba vidi. Savukārt, lai novērtētu nodarbinātā veselības stāvokli, plānots noteikt profesionālo piemērotību, nosakot veselības stāvokli u.c. individuāliem faktoriem atbilstošu darbu vai tālākos iespējamus risinājumus.

Paredzēti arī konkurētspējas paaugstināšanas pasākumi, kuros cilvēkiem sniegs konsultācijas, lekcijas (individuāli vai grupā), piemēram, par aktivitātēm veselības un fiziskā stāvokļa uzlabošanai, par veselīgu novecošanos, darbības ilgāku saglabāšanu u.tml. Pasākumos cilvēkiem būs iespējams apgūt papildu prasmes darba turpināšanai esošajā amatā vai citā amatā, kas piemērots nodarbinātā veselības stāvoklim (pie pašreizējā vai cita darba veida). Plānoti arī veselības uzlabošanas pasākumi. To ietvaros cilvēkiem nodrošinās ārstniecības pakalpojumus kursa veidā (piemēram, ārstnieciskā vingrošana, fizikālās medicīnas procedūras, manuālā terapija, masāžas, nodarbības pie fizioterapeita), kas palīdzēs atjaunot veselību un ilgāk noturēties darba tirgū. Viens cilvēks varēs saņemt ārstniecības pakalpojumus veselības stāvokļa uzlabošanai 250 eiro apmērā. Vienlaikus organizēs arī sabiedrības izpratnes veidošanas pasākumus ilgāka un labāka darba mūža veicināšanai, tai skaitā informēšanas un izglītošanas pasākumus (konferences, reģionālos seminārus, diskusijas, konsultācijas).

Savukārt sociālie partneri (Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība un Latvijas Darba devēju konfederācija) nodrošinās kolektīvo pārrunu veikšanu novecošanās pārvaldības jautājumu iekļaušanai darba koplīgumos, darba līgumos vai citos darba devēju dokumentos. Kopējais projekta finansējums ir 10,5 milj. eiro, no tā Eiropas Sociālā fonda finansējums 9 milj. eiro un valsts budžeta finansējums 1,5 milj. eiro. 2016.gada jūnijā Latvijā cilvēki vecumā no 50 gadiem veidoja 38,3% no visa bezdarbnieku skaita, to īpatsvars nodarbināto kopskaitā palielinās katru gadu.

Marika Kupče

Informē Valsts darba inspekcija

Latvija ir viena no līderēm bojā gājušo skaita ziņā Eiropā

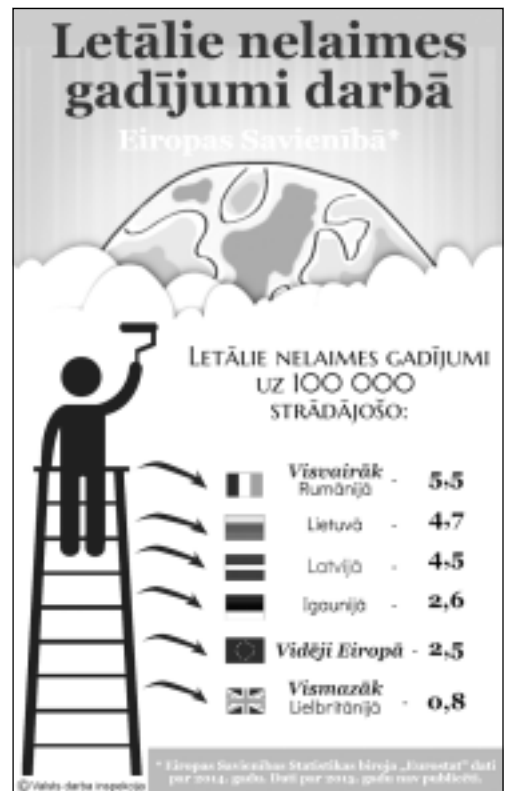
Kā liecina Eiropas Savienības Statistikas biroja Eurostat dati, letālo nelaiemes gadījumu skaits darbavietās Latvijā ir lielāks nekā vidēji Eiropas Savienībā, piemēram, 2014.gadā Zviedrijā, Lielbritānijā un Vācijā uz 100 000 strādājošo noticis vidēji viens letāls nelaiemes gadījums darbā, savukārt Latvijā – 4,5 letālie nelaiemes gadījumi, kas ierindo Latviju 4.vietā starp visām Eiropas Savienības valstīm.

Arī, vērojot tendences 7 gadu periodā (2008. – 2014.), Latvija uz kopējā statistikas fona ieņem vienu no vadošajām pozīcijām letālo nelaiemes gadījumu skaita ziņā. Vērtējot statistikas datus Baltijas valstīs, 2014. gadā uz 100 000 strādājošajiem visvairāk letālo nelaiemes gadījumu darbā notika Lietuvā – 4,7, bet Latvijā – 4,5. Vismazāk letālos nelaiemes gadījumus darbā gāja bojā Igaunijā - 2,6 nodarbinātie. 2015. gadā situācija Latvijā ir uzlabojusies. Tas saistīts arī ar to, ka Valsts darba inspekcija 2015.gadā pastiprinātu uzmanību pievērsa preventīvai darba aizsardzībā. 2015. gadā VDI veica 2208 preventīvās pārbaudes, kurās kontrolēja, vai darba devējs ir nodrošinājis drošu, veselībai nekaitīgu darba vidi.

VDI vēlas vērst darba devēju un darba aizsardzības speciālistu uzmanību uz satraucošo statistiku atgādinot, ka

sakārtota darba aizsardzības sistēma uzņēmumā ir svarīgākais faktors letālo nelaiemes gadījumu skaita samazināšanā. Nedroša darba vide, nepilnīga darbinieku apmācība, darba vides risku neatbilstošs izvērtējums, nepietiekīga darba uzraudzība un kontrole, formāla attieksme pret darba drošību ir faktori, kas var novest pie smaga vai pat letāla nelaiemes gadījuma. Tāpēc uzņēmumu vadītāji aicināti pārrunāt ar darbiniekiem drošas darba metodes, izvērtējot uzņēmumā esošo darba vidi, darbinieku apmācību, individuālos aizsardzības līdzekļus, kā arī nosūtīt darbiniekus uz obligātajām veselības pārbaudēm.

Lai noteiktu veicamos darba aizsardzības pasākumus, kā arī sagatavotu nepieciešamo dokumentāciju, darba devēji aicināti izmantot bezmaksas interaktīvo rīku OiRA (Online Interactive Risk Assessment). Šobrīd latviešu valodā ir izstrādāti seši rīki - darbam birojā, izglītības iestādēm, veikalos, lauksaimniecības uzņēmumiem, uzkopšanas darbiem un sabiedriskās ēdināšanas uzņēmumiem. Plašāka informācija pieejama VDI mājaslapā www.vdi.gov.lv,

sadaļā OiRA. Tāpat VDI informē, ka mājaslapā www.stradavesels.lv ir pieejami dažādi informatīvie materiāli, interaktīvie rīki u.c. informācija, kas palīdzēs labāk izprast darba vides riskus un to novēršanas nozīmi.

Dace Aleksāne

Informē Labklājības ministrija

Aktualizēts Profesiju klasifikators

Šonedēļ valdība apstiprināja Labklājības ministrijas (LM) sagatavotos grozījumus Profesiju klasifikatorā, ņemot vērā saņemtos priekšlikumus par nepieciešamajām izmaiņām tajā.

Profesiju klasifikatorā precizētas profesijas kokapstrādes jomā, aizstājot profesijas nosaukumu *Programmavādības kokapstrādes darbgaldu/līniju operators* ar *Datorizētu kokapstrādes iekārtu operators*. Tāpat Profesiju klasifikators papildināts ar jaunām profesijām - *Saeimas administrācijas izpilddirektors, vēstnieka sekretārs, aeronavigācijas informācijas publikāciju speciālists, gaisa kuģu lidojumderīguma uzturēšanas mehānikas inženieris, līnijas dzelzceļa stacijas dežurants, muzeja vadītājs/direktors, bibliotēkas vadītājs/direktors, cepēja palīgs* u.c.

Vienlaikus no Profesiju klasifikatora svītrotā profesija *lopkopības pārraugis*, jo šāda profesija nav nepieciešama. Mainīts arī profesijas standarta nosaukums un profesijas standartā iekļautā terminoloģija šādai profesijai - *Programmavādības kokapstrādes darbgaldu/līniju operatora profesijas standarts*, aizstājot terminu *programmavādības kokapstrādes darbgaldu/līnijas* ar terminu *datorizētas kokapstrādes iekārtas*.

Iepriekšminēto paredz valdībā apstiprinātie grozījumi noteikumos par Profesiju klasifikatoru, profesijai atbilstošiem pamatuzdevumiem un kvalifikācijas pamatprasībām un Profesiju klasifikatora lietošanas un aktualizēšanas kārtību.

Profesiju klasifikatora mērķis ir uzskaitīt profesiju sarakstu, profesijai atbilstošos pamatuzdevumus un kvalifikācijas pamatprasības, lai

nodrošinātu valsti starptautiskai praksei atbilstošu darbaspēka uzskaiti un salīdzināšanu. LM atgādina: ja darba devēji ir konstatējuši, ka no jaunā Profesiju klasifikatora ir izslēgtas uzņēmumam vajadzīgas profesijas vai arī tajā nepieciešams iekļaut jaunas profesijas, priekšlikumi par nepieciešamajām izmaiņām Profesiju klasifikatorā darba devējiem jāiesniedz LM. Tie jāsūta uz oficiālo e-pasta adresi: lm@lm.gov.lv.

Iesniedzot priekšlikumus par jaunu profesiju iekļaušanu klasifikatorā, ir jānorāda profesijas nosaukums, pamatojums tās nepieciešamībai (amata apraksts, profesijas standarts u.c.), profesijas paredzamā vieta klasifikācijā, kā arī profesijas profesionālās darbības pamatuzdevumu apraksts.

Marika Kupče

Afiša

* Sākums 7.lpp.

Balvos

Pikst. 17.00 NORMUNDA RUTUĻA un pavadošās grupas koncerts "VĪRIETIS LABĀKAJOS GADOS (1977)" (*Balvu pilsētas estrādē*).

Pikst. 18.00 ZIEDU KOMPOZĪCIJU IZSOLE (*Balvu pilsētas estrādē*).

Pikst. 18.30 NETRADICIONĀLO BRAUCAMRĪKU PARĀDE - "LIMUZĪNS JĀŅU NAKTS KRĀSĀ (1981)" (*no Balvu KAC autostāvvietas*).

Pikst. 19.00 SVĒTKU GĀJIENS - "MĒS NO KINO" (*no Balvu KAC laukuma*).

Pikst. 19.30 SVĒTKU LIELKONCERTS - "KĀPĒC MAN DZIEDĀT SVEŠU DZIESMU (2016)" (*Balvu pilsētas estrādē*):

- Atzinības rakstu pasniegšana;

- netradicionālo braucamrīku, peldlīdzekļu parādes un gājienu dalībnieku apbalvošana, izlozes uzvarētāja noskaidrošana;

- viesmākslinieki - Ilona Bagele, Laimas Muzykanti un Nacionālā teātra dziedājošo aktieru ansamblis "DRAMA".

Pikst. 22.00 ZAĻUMBALLE ar grupu "INGA UN NORMUNDS" – "DĪVAINĀ MĒNESSGAISMA (1987)" (*Balvu pilsētas estrādē*).

Tilžā

8. augustā pikst. 21.30 brīvdabas kino "Ezera sonāte", ieeja bez maksas.

Piedāvā darbu

Piedāvā darbu mežstrādniekiem.
Tālr. 26211223.

SIA "Auto Kruīzs" (bijušais gaļas kombināts), Balvi, Brīvības 7, aicina darbā auto atslēdznieku ar darba pieredzi.
Tālr. 26607307, 29112111.

Pārdod

Pārdod iekaramās bišu barotavas. Jaunu apaļās krāsns apvalku, krāsns ķieģeļus.
Tālr. 27087581.

Pārdod slaucamas govīs Silakrogā. Ir izvēle. Tālr. 29321309.

Dažādi

17. augustā plkst. 17.30 ekstrasense Iveta Čevere vadīs Starptautiskās Profesionālās dziedniecības akadēmijas

Balvu filiāles prezentāciju. Aicinām piedalīties visus interesentus! Ieeja brīva.
1.kurss: "Izzini un sakāro (izdziedini) pats sevi".
Adrese: Balvi, Brīvības ielā 47.
Tālr. 67275910, 29196664, 29489221.

